

Överförmyndarnämnden kallas till sammanträde 4/2022

Tid Torsdagen den 19 maj 2022 kl. 16:00

Plats Vällingbyplan 2, 1 tr., rum Vällingby 18

Förhinder anmäls till:

Erika Eriksson, tel. 08-508 29 880

e-post: erika.eriksson@stockholm.se

Föredragningslista

- 1 Val av justerare samt tid för justering**
- 2 Godkännande av dagordningen**
- 3 Närvarorätt**
- 4 Borttagen på grund av sekretess**
Borttagen på grund av sekretess
ÖFF 2022/257
- 5 Anmälan av justerat protokoll 2022-04-21, allmänna ärenden**
ÖFF 2022/258
- 6 Förvaltningsinformation**
- 7 Övriga frågor**

BESLUTSÄRENDEN

- 8 Tertialrapport 1 2022**

Överförmyndarnämnden

Vällingbyplan 2, 1 tr., rum Vällingby 18
Box 41
16211 Vällingby
Telefon 08 509 29 700
overformyndarforvaltningen@stockholm.se
stockholm.se

ÖFF 2022/255

- 9 Deltagande i Föreningen Sveriges Överförmyndares studiedagar och årsmöte 2022**
ÖFF 2022/256

ANMÄLNINGSÄRENDEN

- 10 Funktionshinderrådets protokoll 21 april 2022**
ÖFF 2022/2

- 11 Delegationsbeslut**

REMISSER

- 12 Flyktingmottagande med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina**
ÖFF 2022/216

- 13 Stadsrevisionens årsrapport 2021 för överförmyndarnämnden**
ÖFF 2022/209

SEKRETESS

Överförmyndarnämnden

Vällingbyplan 2, 1 tr., rum Vällingby 18
Box 41
16211 Vällingby
Telefon 08 509 29 700
overformyndarforvaltningen@stockholm.se
stockholm.se

Anmälan av justerat protokoll
2022-04-21, allmänna ärenden

5

ÖFF 2022/258

Protokoll 3/2022

fört vid Överförmyndarnämndens sammanträde torsdagen
den 21 april 2022 kl. 16:00-16:45, Vällingbyplan 2, 1 tr., rum
Vällingby 18

Ledamöter	Martin Ängeby (L) Ordförande Kenan Parlak (V) Vice ordförande Hanna Broberg (M) Jonas Jeppson (M) Björn Sjöberg (S)
Ersättare	Busra Kocaturk (M) Gunilla Svensson Pilefors (M) Christina Tufvesson (L)
Övriga närvarande	Håkan Pär Andersson Förvaltningschef Kristofer Gisslén Enhetschef Lisa Kringsberg Enhetschef Martin Hånell Tjänsteman Katrine Sandberg Tjänsteman Martin Ossowicki Tjänsteman
Justerare	Martin Ängeby, Kenan Parlak
Datum för justering	2022-04-26
Paragraf	§§1-10
Sekreterare	Erika Eriksson

§ 1**Val av justerare samt tid för justering**

Nämnden uppdrar åt ordförande Martin Ängeby (L) och Kenan Parlak (V) att justera dagens protokoll den 26 april 2022.

§ 2**Godkännande av dagordningen**

Dagordningen godkänns.

§ 3**Närvarorätt**

Martin Hånell, Katrine Sandberg och Martin Ossowicki gavs närvarorätt vid dagens sammanträde.

§ 4**Borttagen på grund av sekretess**

ÖFF 2022/171

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2022/171-1 Justerat protokoll nämndmöte 2022-03-17

§ 5**Anmälan av justerat protokoll 2022-03-17, allmänna ärenden**

ÖFF 2022/172

Justerat protokoll från 2022-03-17, allmänna ärenden, anmäls.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2022/172-1 Justerat protokoll allmänna ärenden nämndmöte 2022-03-17

§ 6**Förvaltningsinformation**

Förvaltningschef Håkan Andersson informerar om att det kommit in 21 ansökningar om god man för ensamkommande barn från Ukraina. Inget tyder just nu på att många ensamkommande barn kommer till Stockholm men förvaltningen är beredd på att läget kan ändras framöver då prognosen är osäker.

Medarbetarindexet har sjunkit något från föregående år, från 78 till 76. En analys genomförs nu både på enhets- och förvaltningsnivå för att identifiera förbättringsområden och upprätta åtgärdsplaner för dessa.

Förvaltningen har nu skrivit avtal med företaget som vann upphandlingen av ärendehanteringssystem, SolarPlexus IT Strategi AB, som tillhandahåller systemet Lex med överförmyndarmodul. Processen inleddes med en marknadsdialog där förvaltningen undersökte vilka system som finns på marknaden och vilka behov förvaltningen har. Kravställningen som förvaltningen utifrån detta kom fram till utgick från förvaltningens behov och värderade kvalitet högt. Förvaltningen valde sedan en utvärderingsmodell innan själva upphandlingen för att valet skulle bli så objektivt som möjligt. I utvärderingsmodellen fick leverantörer poäng för de krav de uppfyllde samt vid en demonstration av systemen, och poängen omvandlades sedan till ett prisavdrag som drogs bort från anbudsprisen. Tre anbud kom in och Lex med överförmyndarmodul blev det vinnande ärendehanteringssystemet. Det används idag i Göteborg och Uddevalla kommun inom deras överförmyndarverksamhet. E-tjänster har inte ingått i upphandlingen då de måste byggas via Stockholms stads plattformar. Nu börjar införandefasen där förvaltningen planerar för vad som ska göras innan systemet införs, vilket planeras till hösten 2022.

5213 årsredovisningar har kommit in till förvaltningen. 2273 av dessa är granskade vilket innebär att förvaltningen håller sin tidsram gällande granskningen. 411 redovisningar som ska lämnas in har inte kommit in till förvaltningen.

§ 7

Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäls.

BESLUTSÄRENDEN**§ 8****Månadsrapport mars 2022**

ÖFF 2022/1

BESLUT

Uppföljningen av ekonomi och verksamhet godkänns.

Ärendet

Nämndens budget för 2022 är 66,8 mnkr. Prognosen för arvoden kommer att bli högre än i budget, då nämnden kan se en fortsatt ökning av nyttjandet av externa ställföreträdare via företag under 2022. I enlighet med kommunfullmäktiges budgetförutsättningar har nämnden över tid utnyttjat möjligheten att begära extra medel från den centrala medelsreserven för ökade arvodeskostnader. Dessa extra medel uppskattas i denna månadsrapport att uppgå till cirka 9 mnkr.

Förvaltningen finansierar upphandling att ett ärendehanteringssystem genom att 15 mnkr finns avsatta för ändamålet inom kommunstyrelsens budget under 2021-2022. Förvaltningen lånar ut personal till projektet vars löner finansieras inom projektets ram.

Prognosen för arvodeskostnaderna för ensamkommande barn beräknas till 4 mnkr och utgår som tidigare från befintlig statistik över antalet inskrivna barn, men kommer att justeras då vi nu ser ett ökat inflöde av barn från krigshärjade länder som Ukraina.

Förvaltningens förslag till beslut

Se under rubriken BESLUT.

Framlagda förslag till beslut

Ordföranden Martin Ängeby (L) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2022/1-4 Tjänsteutlåtande månadsrapport mars 2022

ANMÄLNINGSÄRENDEN**§ 9****Funktionshinderrådets protokoll 17 mars 2022**

ÖFF 2022/2

BESLUT

Anmälan läggs till handlingarna.

Framlagda förslag till beslut

Ordföranden Martin Ängeby (L) föreslår med instämmande från övriga ledamöter att nämnden lägger anmälan till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2022/2-3 Funktionshinderrådets protokoll 17 mars

§ 10

Delegationsbeslut

Inga delegationsbeslut anmäls.

SEKRETESS

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Kenan,Parlak	2022-04-26
Martin Lennart Valdemar,Ängeby	2022-04-27

Tertialrapport 1 2022

8

ÖFF 2022/255

Handläggare

Emma Furtenbach Lundqvist
Telefon: 08-508 27 000

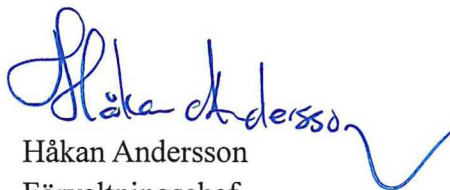
Till

Överförmyndarnämnden

Tertialrapport Tertial 1 2022 för Överförmyndarnämnden

Förslag till beslut

Tertialrapport ett godkänns och överlämnas till
kommunstyrelsen.

Håkan Andersson
Förvaltningschef

Innehållsförteckning

Tertialrapport Tertial 1 2022 för Överförmyndarnämnden.....	1
Förslag till beslut	1
Sammanfattande analys.....	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	4
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	4
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	4
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	23
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	25
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	27
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	29
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	30
Uppföljning av ekonomi.....	35
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	35
Investeringar	36
Särskilda redovisningar	36
Konsekvenser av pandemin	36

Bilagor

Bilaga 1: Nyckeltal jämförelse Stockholm, Göteborg, Malmö

Bilaga 2: OFN blankettset 2022

Sammanfattande analys

Nämndens ansvar omfattar bland annat:

- rekrytering och byte av gode män och förvaltare
- tillsyn och arvodering av gode män och förvaltare
- särskilt stöd för rekrytering och arvodering av särskilt förordnade vårdnadshavare

Nämnden har fem stora utmaningar 2022:

Nämndens *första utmaning* är att korta handläggningstiderna.

Nämndens *andra utmaning* är rekrytera och utbilda fler ställföreträdare.

Nämndens *tredje utmaning* är att medverka till införandet av professionella ställföreträdare.

Nämndens *fjärde utmaning* är att upphandla och införa ett ärendehanteringssystem.

Nämndens *femte utmaning* är att förbättra arbetsmiljön.

Nämnden prioriterar arbetet med, och utveckling av, kärnverksamheten. Införandet av ett ärendehanteringssystem och professionella ställföreträdare är också prioriterat. Stor osäkerhet råder om hur mycket tid digitaliseringsprojekten kommer att ta och hur väl det nya verksamhetssystemet kommer att fungera när det införs hösten 2022. Det är därför svårt att bedöma om målen uppnås. Nämnden har dock följande produktionsmål:

1. Att besvara frågor som inkommer via mejl inom fyra arbetsdagar. Målet nås.
2. Ansökningar och anmälningar ska vara påbörjade inom 30 dagar. Målet nås delvis.
3. 95 procent av de årsredovisningar där arvode begärs ska vara påbörjade senast den 1 september. Arbeta pågår enligt plan.
4. 95 procent av de årsredovisningar där arvode inte begärts ska vara påbörjade den 1 december. Arbeta pågår enligt plan.
5. Överklaganden hanteras och skickas till tingsrätten inom fem dagar. Målet nås inte ännu.

Budget

Nämnden prognostiserar att budgeten för nämnd och förvaltning hålls.

Nämndens budget är 66,8 mnkr. Budgeten för 2022 ökar med 3,4 mnkr jämfört med 2021. Av nämndens budget är 51,8 mnkr reserverade för nämnd och förvaltning samt 15,0 mnkr till arvoden. 0,1 mnkr har tilldelats i investeringsbudget.

För arvodeskostnader som överstiger 15 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. I fullmäktiges budget finns 15 mnkr reserverade i central medelsreserv, CM3, för arvoden. Nämnden ska i samband med tertialrapport två rapportera helårsprognos för arvodeskostnaderna, som ska ligga till grund för bedömningen om budgetjustering. I tertialrapport ett prognostiserar nämnden att 9 mnkr kommer att begäras till en budgetjustering i tertialrapport två för ökade arvodeskostnader.

Nämnden får inte kompensation för pris och löneökningar. Pris och löneökningar motsva-

rande 0,6 mnkr ska mötas av generella effektiviseringar. Den ökade tilldelningen ska användas till att korta handläggningstiderna och till förberedelse för digitalisering och digitalt stöd till ställföreträdare.

Verksamhet

Nämnden har upphandlat ett ärendehanteringssystem som ska införas under hösten. Samtidigt påbörjas arbetet med att skanna in handlingar och utvecklingen av e-tjänster som gör att ställföreträdare kan skicka in årsredovisningar och annat underlag digitalt istället för med papper. Sammantaget innebär detta att ärenden kommer in digitalt, handläggs digitalt och arkiveras digitalt. Det skapar förutsättningar att på sikt effektivisera verksamheten, höja kvalitén i handläggningen och korta handläggningen.

Arbetsmarknadsförvaltningen har genomfört en upphandling av "förmedling av och stöd till ställföreträdare". Dessutom pågår ett arbete med att starta en förvaltarenhet som ska tillhandahålla professionella ställföreträdare som kan åta sig uppdrag som det inte är möjligt eller lämpligt att rekrytera ideella ställföreträdare till. Det skapar förutsättningar att rekrytera ställföreträdare i särskilt krävande uppdrag och ge hjälp till huvudmän med ett särskilt stort behov av stöd. Det bidrar även till att korta handläggningstiderna.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Nämnden bedömer att inriktningsmålet uppfylls. Stor vikt läggs till att korta handläggningstider men målen kommer inte nås helt på grund av förseningar av digitalisering och därmed medföljande effektivisering.

Nämnden fokuserar 2022 på att korta handläggningstiderna, förbättra servicen, medverka till införandet av professionella ställföreträdare och digitalisera verksamheten genom att införa ett nytt verksamhetssystem och bidrar med detta till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls. Nämnden driver ett långsiktigt och hållbart förändringsarbete mot en effektivare och mer ändamålsenlig organisation. I likhet med tidigare år tar nämnden emot såväl feriearbetande gymnasieungdomar som aspiranter från Jobbtorg Stockholm.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att verksamhetsmålet uppfylls. Nämnden välkomnar feriearbetande ungdomar och tillhandahåller platser för Stockholmsjobb och bidrar på så sätt till kommunfullmäktiges mål om att fler ska bli självförsörjande och komma i arbete. Nämnden erbjuder även fyra högskolestuderanden sommarjobb men inte praktikplatser. Nämnden har två aspiranter

från Jobbtorg Stockholm.

Nämnden bidrar även till målet genom att tillhandahålla god man och förvaltare till personer med olika arbetshinder vilket underlättar deras möjlighet att både söka och behålla ett arbete. Gode män till ensamkommande barn kan korta vägen till självförsörjande arbete och svensk-kunskaper.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	3			3	3	3 st.	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2022
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2			4	2	2 st.	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2022
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	0			0	0	0	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2022
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi				3 st.	3		9 000 st.	Tertial 1 2022
Analys Denna indikator redovisas av stadsdelsnämnderna.								

Nämndmål: Genom praktik och feriejobb hos överförmyndarnämnden får ungdomar och arbetssökande arbetslivserfarenhet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Överförmyndarnämnden tar emot ett begränsat antal sommarjobbade ungdomar samt aspiranter från Jobbtorg.

Förväntat resultat

Sommarjobbade ungdomar får en inblick i hur det kan vara att arbeta i en kommunal verksamhet. Aspiranter från Jobbtorg stärks i sina möjligheter att få ett mer stadigvarande arbete eller satsning på vidareutveckling genom studier.

Analys

Förvaltningen tar emot 2 aspiranter från Jobbtorg, som ett led i stadens strävan att ge dem som står utanför arbetsmarknaden en väg in och en möjlighet till utveckling. Under sommaren

erbjuder förvaltningen tre gymnasieungdomar feriejobb och studerande vid adekvat högskoleutbildning sommarjobb.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	3				3	3 st.		2022
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2			3	2	2 st.		2022

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas. Överförmyndarnämnden bidrar till att Stockholm är en trygg stad att leva i genom att säkerställa att överförmyndarverksamheten är rättssäker och pålitlig. Den dag stockholmarna behöver en ställföreträdare ska man kunna lita på att det finns ställföreträdare tillgängliga och att nämnden utövar en god tillsyn. Nämnden prioriterar 2022 arbetet med att korta handläggningstiderna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningen har tagit fram en ny krisplan med stöd av konsulter där erfarenheterna från pandemin har legat till grund för analys och åtgärder.			

Nämndmål: Stärka huvudmännens ställning och skydd

 Uppfylls helt

Beskrivning

Överförmyndarförvaltningen ska utöva en rättssäker tillsyn och ge ställföreträdarna stöd i deras uppdrag

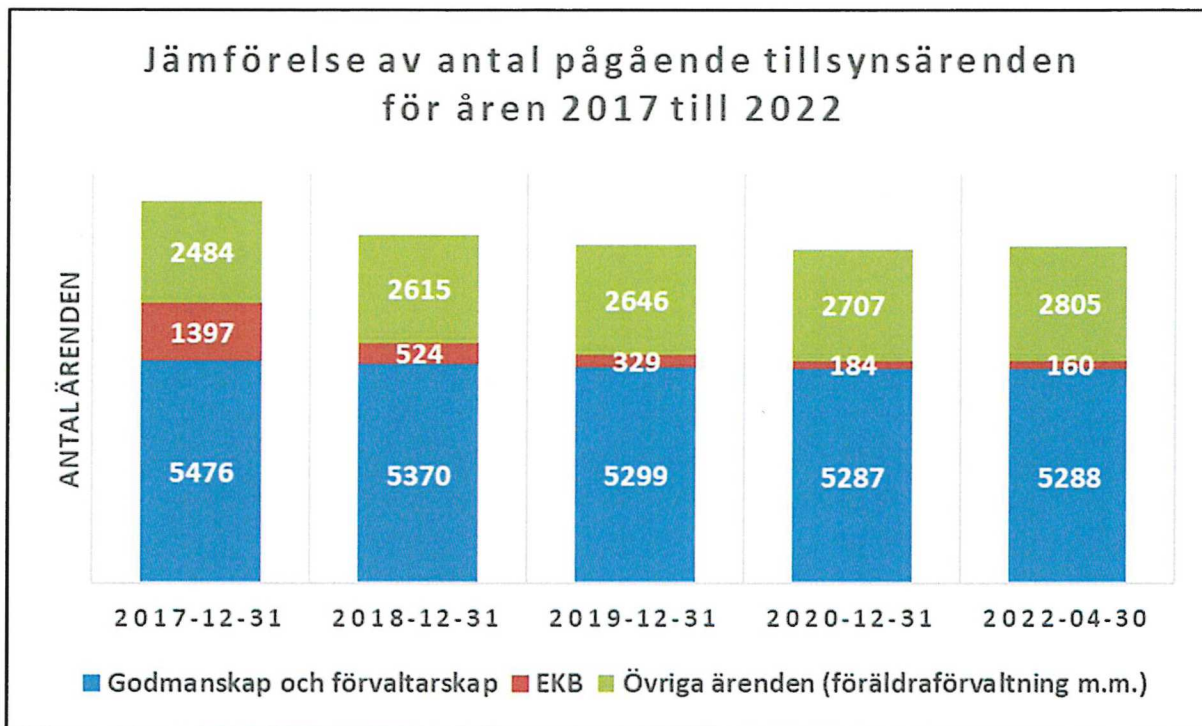
Förväntat resultat

Huvudmännen har ställföreträdare som kan sitt uppdrag och som ger dem ett adekvat stöd utifrån behov.

Analys

Nämnden bidrar till att göra Stockholm till en trygg stad för huvudmännen genom att ha tillsyn över stadens ställföreträdare.

Förklaring

Diagrammet visar en jämförelse mellan hur många aktiva ärenden som förvaltningen utövade tillsyn över vid fem olika datum.

Sammanlagt utövar förvaltningen tillsyn i 8253 ärenden per den 30 april 2022. I stort sett varje tillsynsärende har en fysisk akt kopplad till ärendet. I varje tillsynsärende kan det finnas en eller flera typer av handläggningsåtgärder som förvaltningen behöver vidta. Det kan till exempel handla om att granska redovisningshandlingar som inkommit i ärendet, handlägga en begäran om byte av ställföreträdare eller utreda om tillstånd till en fastighetsförsäljning bör lämnas.

Kategorierna

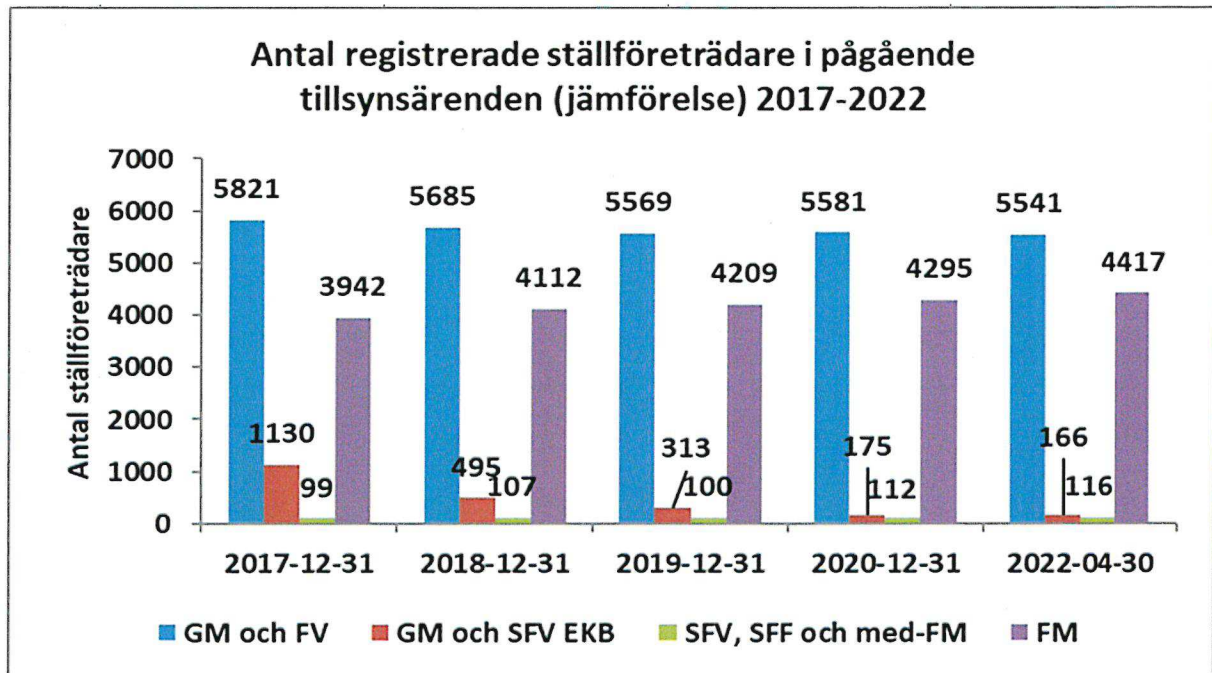
Kategorin godmanskap och förvaltarskap visar antalet pågående tillsynsärenden för godmanskap och förvaltarskap på grund av hälsoskäl där tingsrätten utser en god man eller förvaltare, och tillfälliga godmanskap där förvaltningen utser en god man.

Kategorin EKB visar antalet pågående tillsynsärenden gällande ensamkommande barn, där barnet har en god man eller en särskild förordnad vårdnadshavare utsedd för sig.

Kategorin övriga ärenden visar antalet övriga ärenden som förvaltningen utövar tillsyn i. Där ingår bland annat ärenden gällande tillsyn över föräldrars ekonomiska förvaltning av barns tillgångar samt tillsyn över särskild förordnad vårdnadshavare och förmyndare (observera

dock att ärenden gällande särskild förordnad vårdnadshavare för ensamkommande barn redovisas i kategorin EKB).

Förklaring

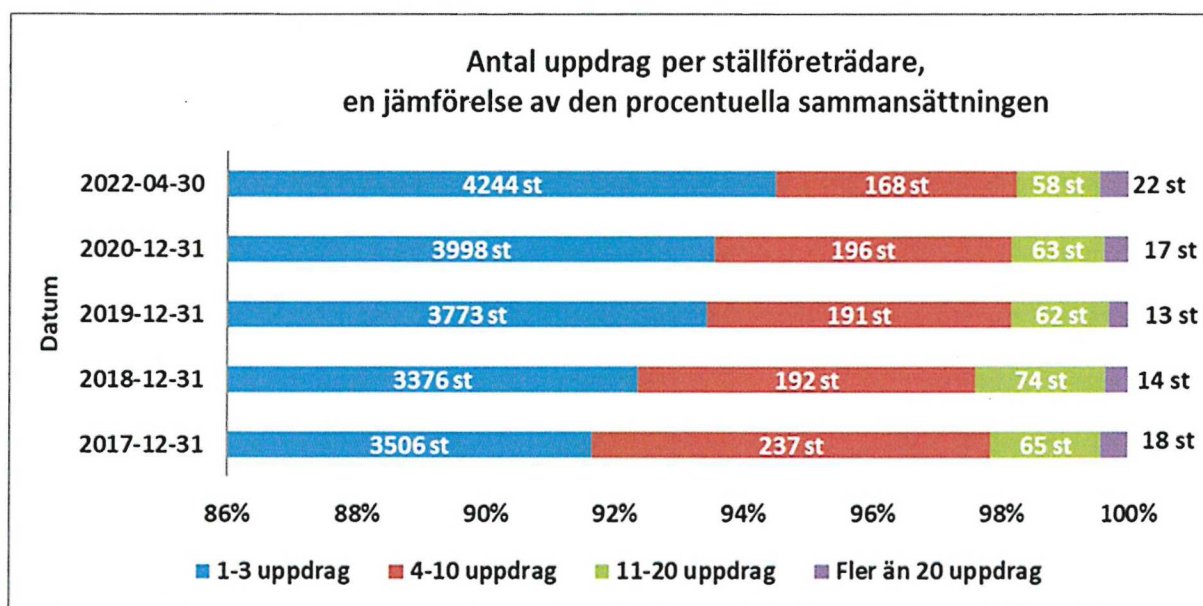
Kategorin *GM och FV* visar hur många gode män enligt 11 kap. 1-4, 7 § föräldrabalken och förvaltare som finns registrerade i pågående tillsynsärenden hos Stockholms överförmyndarförvaltning.

Kategorin *GM och SFV EKB* visar hur många gode män och särskilda förordnade vårdnadshavare för ensamkommande barn som finns registrerade i pågående tillsynsärenden hos Stockholms överförmyndarförvaltning.

Kategorin *SFV, SFF och med-FM* visar hur många särskilda förordnade vårdnadshavare, särskilda förordnade förmyndare och medförmyndare för andra barn än ensamkommande barn som finns registrerade i pågående tillsynsärenden hos Stockholms överförmyndarförvaltning. Här ingår alltså de förmyndare och vårdnadshavare som blivit utsedda till det genom särskilt beslut, till skillnad från förmyndare som blir det därför att de är föräldrar för sina barn.

Kategorin *FM* visar hur många förmyndare, där det är en förälder som är förmyndare, som finns registrerade i pågående tillsynsärenden hos Stockholms överförmyndarförvaltning.

Det totala antalet registrerade ställföreträdare i pågående tillsynsärenden i Stockholms stad är 10240 den 30 april 2022. Orsaken till att staden har fler ställföreträdare än tillsynsärenden är att det i en del tillsynsärenden finns fler än en ställföreträdare. Det gäller till exempel ofta vid föräldraförvaltning. Även i andra ärenden kan det finnas fler än en ställföreträdare. Det beror till exempel på att en ställföreträdare kan ha i uppgift att bevaka rätt och sörja för person medan en annan ansvarar för att förvalta egendom.

Förteckningar

Förvaltningen har under 2022 tagit emot 261 förteckningar samt granskat 250 stycken. Den 30 april har förvaltningen 53 förteckningar kvar att granska.

En instruktionsfilm för ställföreträdarna som ska ge hjälp att förstå hur förteckningen ska göras finns på hemsidan.

Årsredovisningar

3793 årsräkningar har lämnats in där arvode har begärts, av dessa har 2326 hittills blivit granskade. Det innebär att 1467 årsredovisningar där ja-arvode begärts återstår att granska klart. Målet är att 95 procent av de årsredovisningar där arvode begärs ska vara påbörjade senast den 1 september. Arbetet går enligt plan.

1500 årsräkningar har lämnats in där arvode inte begärts, av dessa har 99 granskats. 1401 återstår att granska klart. Målet är att 95 procent av de årsredovisningar där arvode inte begärts ska vara påbörjade den 1 december. Arbetet går enligt plan.

Sammanlagt har 5293 årsräkningar för 2021 inkommit. Förvaltningen har 2868 årsräkningar från 2021 kvar att granska klart. Samtliga årsräkningar har inte kommit in än.

Vid nämndens sammanträde i maj och juni kommer de ställföreträdare som inte lämnat in årsredovisning vitesföreläggas och en process för att entlediga ställföreträdare som inte lämnar in begärda redovisningshandlingar påbörjas.

Redogörelser

Tillsammans med årsräkningen lämnar ställföreträdaren en redogörelse för utfört uppdrag. Redogörelsen är en viktig redovisningshandling som visar hur ställföreträdaren har utfört sitt uppdrag. Redogörelsen utgör även underlag för bedömning av storleken på ställföreträdarens arvode.

De ställföreträdare som har befriats från skyldighet att lämna årsräkning ska lämna redogörelse för sitt uppdrag. Detta är en förstärkning av tillsynen.

Under 2022 har hittills 367 redogörelser granskats. Förvaltningen har 13 redogörelser för 2022 att granska klart och 134 från 2021, det vill säga sammanlagt 147 redogörelser att granska klart.

Gode män för ensamkommande barn är ofta befriade från att lämna in årsredovisning då det inte finns någon ekonomi att redovisa. Andra behöver inte lämna in årsredovisning därför att förvaltning av ekonomi inte ingår i uppdraget. I båda fallen lämnas istället en redogörelse för utfört uppdrag.

Slutredovisningar

1354 slutredovisningar har kommit in och 1181 stycken har granskats. Från 2021 är antalet slutredovisningar som inte har granskats färdigt 53 stycken och antalet för 2022 är 120 stycken. Det innebär att det den 30 april återstår sammanlagt 173 sluträkningar att granska. Nya slutredovisningar kommer in löpande därför att huvudmän avlider, behovet av ställföreträdare upphör eller på grund av byte av ställföreträdare.

Vitesförelägganden

Ställföreträdare som inte lämnar in de redovisningshandlingar de är skyldiga att lämna enligt lag ska vitesföreläggas. Majoriteten av nämndens vitesärenden rör ställföreträdare som inte lämnat in sin årsräkning i tid. Om förteckning, årsräkning eller sluträkning inte kommer in och det inte finns något anstånd ska nämnden förelägga ställföreträdaren att vid vite lämna in redovisningshandlingen och sedan ansöka till tingsrätten om utdömande av vite.

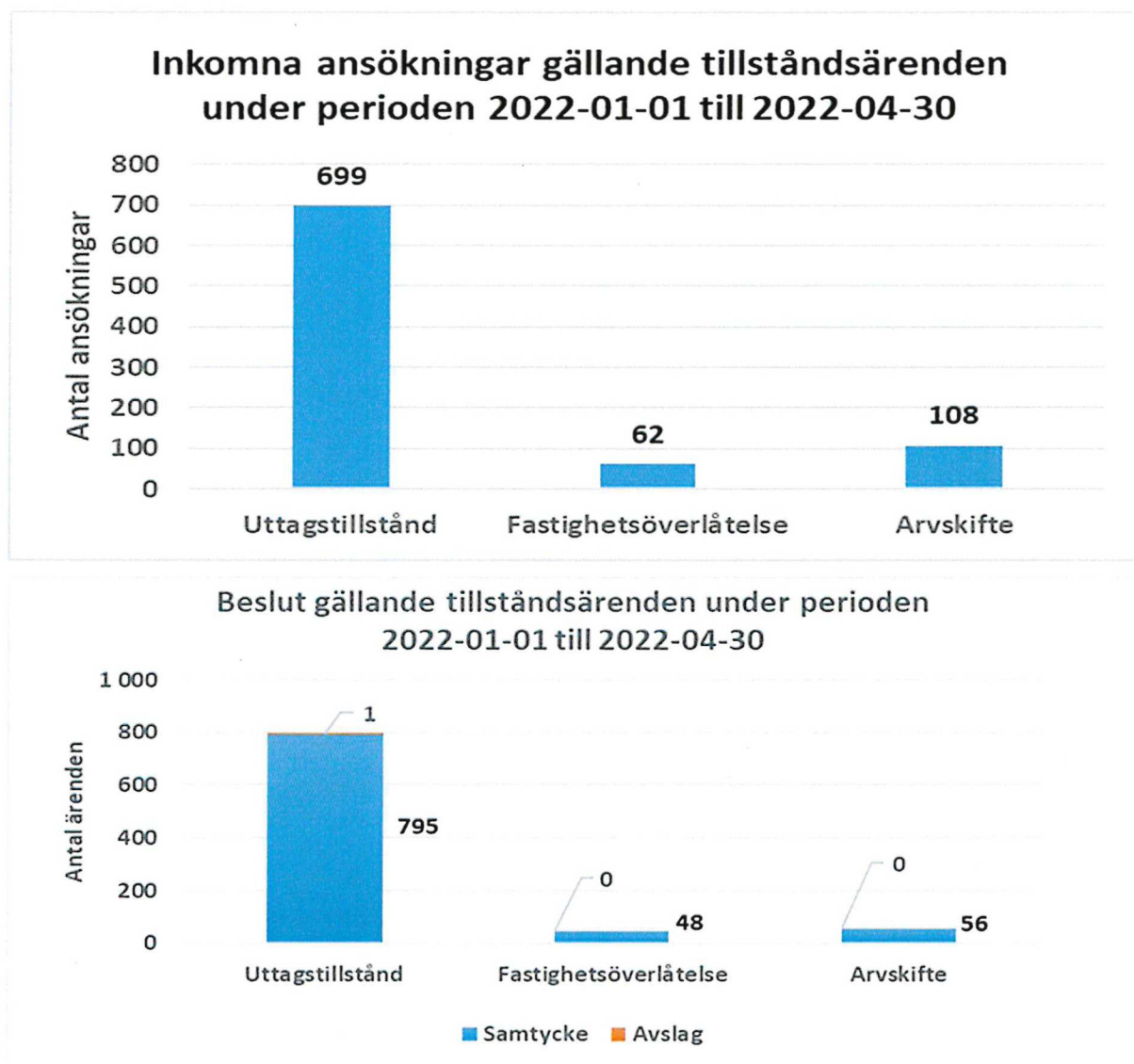
När en ställföreträdare fått vite gör förvaltningen en lämplighetsprövning om denne kan kvarstå som ställföreträdare eller inte. I vissa fall handlar det om okunskap och i andra fall om direkt olämplighet hos individen. Förvaltningen försöker i denna bedömning alltid utgå ifrån huvudmannens bästa vid bedömningen av om ställföreträdaren kan kvarstå eller inte.

Under perioden 1 januari 2022 – 30 april 2022 har nämnden vitesförelagt i 20 ärenden gällande förteckning, årsräkning, sluträkning samt skifteshinder. Under samma period har förvaltningen ansökt om utdömande av vite till tingsrätten i 15 ärenden.

Om en redovisningshandling inte kommer in trots att tingsrätten dömt ut vite finns en möjlighet för nämnden att fatta beslut om förhöjt vite för ställföreträdaren som inte lämnat in handlingen.

Samtliga ställföreträdare som inte lämnat in årsredovisning ska vitesföreläggas vid maj- eller juninämnden.

Ansökan om samtycke till uttag, fastighetsöverlåtelse och arvskifte

Under 2022 har 699 ansökningar om samtycke till uttag samt samtycke till omplaceringar, förvärv av aktier med mera inkommit. Nämnden har fattat beslut om 795 ansökningar om uttag var av ett har avslagits. Det betyder att handläggningstiden har kortats och att nämnden har kommit ikapp med handläggningen.

Handläggningstiden varierar kraftigt på grund av att vissa ärenden gällande placering är mycket komplexa och utredningstiden i vissa fall är lång då förvaltningen behöver begära in en eller flera kompletteringar. I dagsläget har förvaltningen någon av de lägsta siffrorna på ej handlagda ärenden om uttag som någonsin varit. De ärenden som ska avslås beslutas av nämnden, vilket förlänger handläggningstiden.

Under 2022 har 62 ansökningar om samtycke till fastighetsöverlåtelser och 108 ansökningar

om samtycke till arvskiften inkommit. Sammanlagt ger det 170 ärenden att samtycka till eller att avslå. Beslut har fattats om 48 fastighetsöverlåtelse och 56 arvsskiften, det vill säga beslut i 104 ärenden. Inga arvsskiften eller fastighetsöverlåtelse har avslagits under perioden. Det betyder att handläggningstiderna har förlängts och att handläggningen har halkat efter något.

Många ärenden som gäller samtycke till fastighetsöverlåtelse och ansökningar gällande samtycke till arvsskiften behöver kompletteras innan beslut kan tas vilket förlänger handläggningstiden. En förändring har gjorts under senare delen av 2021 i arbetssätt av hantering av tillståndsärenden. Detta för att effektivisera och förhindra att ärenden blir liggande eller pågår för länge. Förändringen går ut på att en och samma handläggare handlägger ärendet vilket minskar tidstjuvar samt lättare håller huvudmannen i fokus vid bedömningen.

Förvaltningen har sett en ökad andel ansökningar om att driva näring för minderårig under året. Behovet av ställföreträdare enligt FB 11 kap 2 § har också ökat. Det finns ett behov av att göra en genomlysning av alla förordnanden inom denna kategori vilket ska genomföras i år. Detta för att säkerställa att de inte pågår längre än vad uppdraget var tänkt.

Omprövning av förvaltare

Nämnden ska enligt 5 § förmyndarskapsförordningen (1995:379) årligen särskilt granska samtliga förvaltare för att pröva om det finns skäl att ansöka om att förvaltare ska upphöra. Om överförmyndarförvaltningen får reda på att ett förvaltare inte längre behövs är förvaltningen skyldig att ansöka till tingsrätten om att förvaltare ska upphöra.

I nuläget ska förvaltningen ompröva 823 förvaltare. Av dessa är 186 stycken blandade förordnanden 11:4 och 11:7, och 718 stycken är rena förvaltare 11:7. Antalet förvaltare som ska omprövas ändras kontinuerligt i förhållande till om förvaltare upphör eller ej.

Förvaltningen ska ta ställning till om det är aktuellt att ansöka om förvaltarens upphörande eller inte för de ärenden där förvaltare anordnades före 2022. Förvaltare som inte medverkar till en omprövning av förvaltare genom att inte lämna in underlag för omprövning utreds för att se om de är fortsatt lämpliga för uppdraget. Det kan dock ta tid innan dessa kan lämplighetsprövas och bytas ut på grund av hög arbetsbelastning, där fokus är att ompröva förvaltare. Det finns även en fördröjning när det gäller att hitta nya lämpliga förvaltare vid behov av byte.

Barnärenden

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att utveckla sin hantering av barnärenden där framtagande av rutiner och kompetensutveckling är en viktig del. Förvaltningen har under 2021 sett en ökad andel minderåriga som ansöker om att driva näring. Flera handläggare har under början av 2022 gått utbildning på temat barnkonventionen. För att ytterligare stärka barnperspektivet finns en arbetsgrupp som ska arbeta med dessa frågor. Barnombudsmannen i Stockholms stad besökte förvaltningen i april för att hålla utbildning.

Internationella ärenden

Enligt särskilda bestämmelser i 16 kapitlet 2 § föräldrabalken ska överförmyndaren i Stockholm utöva tillsyn över enskilda ärenden för förmyndare, gode män och förvaltare för huvudmän som inte är folkbokförda i Sverige, men som har rätt till en svensk ställföreträdare.

Om det är frågan om att huvudmannen vistas i en kommun i Sverige eller om det är frågan om ett dödsbo där den avlidne hade sin hemvist i en kommun i Sverige är det den kommunen som ska utöva tillsyn. Finns ingen sådan kommun hör ärendet till Stockholms överförmyndarnämnd. Förvaltningen utövar nu tillsyn i 213 internationella ärenden. Förvaltningen får också många ärenden och förfrågningar från försäkringsbolag och allmänheten i frågor som på något sätt har internationell anknytning. Handläggare vid förvaltningen ska ges kompetensutveckling inom de lagvalsfrågor som handläggarna ställs inför i de områden som det är möjligt att internutbilda. Förvaltningen har fått stöd av juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret för att se över finansiering av detta nationella uppdrag samt ta fram rutiner utifrån förordningar och internationella överenskommelser.

Utifrån en delvis osäker uppskattning får förvaltningen in mellan 20-70 nya ärenden per år med internationell anknytning. Det är ärenden där huvudmannen flyttat utomlands eller där personen vistas utomlands på okänd plats eller till och med försvunnit. I dessa ärenden har förvaltningen att göra vissa administrativa åtgärder, anmoda om att få in redovisningshandlingar, granska dessa samt hantera olika inkomna ansökningar som kräver överförmyndarens samtycke. Förvaltningen har en utredningsskyldighet vid anordnande, upphörande och i vissa fall under pågående ställföreträdarskap när det gäller förvaltarskap, samt ska ta beslut om vite när redovisningshandlingar inte lämnas in, vilket förekommer då förmyndare eller ställföreträdare och huvudman flyttat utomlands.

Förvaltningen svarar varje vecka på ett antal frågor som kommer via telefon och e-post från allmänheten, jurister, försäkringsbolag, banker och andra överförmyndare. Ingen myndighet verkar i nuläget ha kompetens om internationell förmyndarskapsrätt och tenderar därför att söka stöd och ledning hos förvaltningen, vilket tar tid i anspråk. Arbetet med att utreda uppkomna juridiska frågor pågår parallellt med handläggning av de befintliga ärendena. Utredningsarbetet innebär en omfattande dialog med externa parter för att klargöra gällande juridik och praxis.

De internationella ärendena är ofta mer tidskrävande än andra. Detta för att de är svårare att handlägga då huvudman, förmyndare eller ställföreträdare befinner sig utanför Sverige och det finns svårighet med kommunikation och språk. Det kan också vara svårt att få fram den dokumentation som behövs för tillsyn av ärendet, exempelvis går underlag från banker, vårdinstanser och myndigheter som tillsynen kräver sällan att få fram. Oklarheterna när det gäller vilket lands lagar som ska gälla förekommer ofta och det finns inget stöd att få.

Nämnden har tidigare fått i uppgift att beräkna kostnaderna för handläggningen av internationella ärenden. En generell bedömning av nämndens kostnader för hantering av internationella ärenden är att kostnaden uppgår till 10 000 kronor per ärende och år eller mer beroende på omständigheterna i ärendet. Denna bedömning grundar sig på uppskattning av tidsåtgång av ett enskilt ärende från att det anländer till förvaltningen och den löpande tillsynen. Detta blir sammantaget en kostnad på drygt 2 miljoner kronor årligen. Utöver det uppskattas kostnaden till 7 000 kronor per vecka, cirka 365 000 kronor per år, för övrig hantering såsom att svara på frågor samt utreda och ha kontakt med externa parter.

Förvaltningen bedömer att tillsynen i dagsläget inte är tillräcklig i de enskilda ärendena och att mer tid skulle behöva läggas på tillsyn i dessa ärenden samt att reda ut ett antal juridiska

frågor och ställningstaganden som är oklara. Detta skulle öka kostnaderna ytterligare. Enligt en uppskattning skulle kostnaden kunna bli ytterligare 8 000 kronor per vecka, 416 000 kronor per år, och uppåt beroende på hur mycket man väljer att handlägga i dessa ärenden samt utreda de frågor som finns att utreda. Ovan exempel utgår från att en person arbetar 20 procent lika med åtta timmar av sin arbetstid med att utreda lagområdet.

Kommunstyrelsen undersöker tillsammans med överförmyndarnämnden möjligheten att få statlig finansiering för arbetet med internationella ärenden som inte rör Stockholms stads invånare.

Trygghet och säkerhet

Gode män och förvaltare har en viktig uppgift i att säkerställa att huvudmannen inte blir lurad på pengar eller på annat sätt utnyttjad. Nämndens insatser är viktiga när det gäller barns trygghet där nämnden idkar tillsyn över barnens tillgångar så att de kommer barnen till del och inte nyttjas felaktigt av föräldrar eller andra. För ensamkommandes barns trygghet kan en god man spela en helt avgörande roll. Det är viktigt att alla som behöver en ställföreträdare verkligen får det. Där spelar förslaget om inrättande av en förvaltarenhet och upphandling av "förmedling av och stöd till ställföreträdare" en viktig roll. Det stöd som en del huvudmän får av sina gode män och förvaltare kan vara det som gör att de undviker att komma in på en brottslig och våldsam levnadsbana.

Jämlikhet med mera

Det är huvudmännens behov av stöd som ska avgöra vilket stöd som ges. Huvudmannens kön får inte göra det lättare eller svårare att få stöd. Stickprovskontroller visar att så inte heller är fallet. All personal har under året deltagit i diskussioner om vikten av att inte låta faktorer som kön, könsöverskridande identitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller ålder påverka vilket stöd som ges, bland annat på en arbetsplatsträff. Funktionsnedsättning är däremot relevant vid bedömning av behov av stöd.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
100% av ställföreträdarna har erbjudits årlig vidareutbildning för att få stöd i sitt uppdrag.						100 %		2022
Andelen årsräkningar där arvode inte begärts som är påbörjade 1 december ska vara 95 %					95 %	95 %		2022
Andelen årsräkningar, där arvode begärs, som är påbörjade senast den 1 september ska vara 95 %								Tertial 1 2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Ansökningar och anmälningar ska vara påbörjade inom 30 dagar						100 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ En lämplighetsprövning av alla förordnade ställföreträdare ska göras genom kontroll i polisens belastningsregister samt genom en kreditprövning. De ställföreträdare som har anmärkningar byts ut.	2022-01-01	2022-12-31	
▶ I samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förbättrade rutiner för effektiv och säker hantering och redovisning av enskildas pengar och inköp för dessa inom äldreomsorgen.	2022-01-01	2022-12-31	
▶ Nämnden ska särskilt granska ställföreträdare med många uppdrag	2022-01-01	2022-12-31	
▶ Samverka med arbetsmarknadsnämnden i inrättandet av stadens förvaltarenhet	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

◆ Uppfylls delvis

Analys

Nämnden bedömer att inriktningsmålet delvis uppfylls. Stockholmare som har behov av ställföreträdare ska få en lämplig ställföreträdare inom rimlig tid. Ställföreträdare ska lämplighetsprövas och erbjudas utbildning och stöd för att kunna hjälpa sina huvudmän på ett bra sätt. På detta sätt bidrar överförmyndarnämnden till stadens mål om att stockholmare som behöver stöd ska få insatser i tid. I dagsläget saknas tillgång till professionella ställföreträdare, tillgång till ett ärendehanteringssystem och stöd när det gäller hantering av internationella ärenden. Arbetsmarknadsförvaltningen kommer att starta en förvaltarenhet under hösten 2022 och ett ärendehanteringssystem är upphandlat som kommer också att införas under hösten 2022. Förvaltningen försöker att korta handläggningstiderna genom att se över rutiner och utbilda personalen i hur ärendena ska handläggas på ett effektivt sätt.

Nämndmål: Nämnden ska utöva en rättssäker handläggning

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningens handläggning ska i alla delar vara rättssäker.

Förväntat resultat

Att handläggningen sker på ett rättssäkert sätt.

Analys**Ansökan och anmälan om behov av god man och förvaltare**

Nämnden har under första tertialet fått in 806 ärenden gällande ansökan och anmälan. Under samma tid har 534 beslut om anordnande eller upphörande fattats av tingsrätten. Det äldsta ärendet där handläggning inte har påbörjats kom in den 30 mars.

Ansökan om god man eller förvaltare kan komma från huvudmannen eller från huvudmannens nära anhöriga. Ansökan görs direkt till tingsrätten som kan begära in kompletterande utredning från förvaltningen. Tingsrätten kan ålägga förvaltningen att rekrytera en ställföreträdare eller lämplighetspröva en i ansökan föreslagen ställföreträdare. Tingsrätten begär alltid att förvaltningen ska yttra sig över om kraven för god man eller förvaltare är uppfyllda.

En anmälan kan komma in från vem som helst och utreds av förvaltningen. Ansökan om god man enligt FB 11:4 eller förvaltare enligt FB 11:7 görs till tingsrätten som fattar beslut om anordnande.

Interimistiska ärenden

Om behovet av ställföreträdare är akut kan tingsrätten besluta om ett interimistiskt anordnande av god man eller förvaltare i avvaktan på utredning och beslut som gäller tillsvidare. Brådskande och interimistiska ansökningar eller anmälningar om god man eller förvaltare ska handläggas snarast möjligt. En ansvarig handläggare utses veckovis för dessa ärenden. Antalet beslut om interimistiskt anordnande godmanskap eller förvaltarskap är 7.

Rekrytering av ställföreträdare för vuxna

Förvaltningen fortsätter med en långsiktig plan för rekrytering och kontroll av gode män, förvaltare och särskilda vårdnadshavare, samt ser över hur rekrytering och kontroll kan utvecklas. Förvaltningen hade den 30 april 2022 cirka 354 ärenden att rekrytera i. Det kan jämföras med rekryteringsbehovet vid årsskiftet som uppgick till 372 ärenden. Drygt hälften bedöms ha behov av en professionell ställföreträdare, det vill säga att uppdraget är alltför krävande för en ideellt arbetande ställföreträdare. I budgeten för 2021 har kommunfullmäktige beslutat ge överförmyndarnämnden i uppdrag att bistå arbetsmarknadsnämnden med att under året påbörja upphandling av förmedlingstjänster avseende ställföreträdare samt upprättande av stadens förvaltarenhet. Det arbetet pågår fortfarande under 2022. Överförmyndarförvaltningen planerar dessutom att genomföra en kampanj för att rekrytera ideella ställföreträdare hösten 2022.

Begäran om entledigande och byten

Förvaltningen har under perioden fått in 279 ärenden gällande byten och klagomål. Det äldsta ärendet där handläggning inte påbörjats kom in den 27 december 2021.

Bytes- och klagomålsärenden fördelas enligt följande: 45 procent av ärendena är begäran om entledigande från ställföreträdare som inte vill eller kan fortsätta som god man eller förvaltare, huvudmän och anhöriga som vill byta ställföreträdare eller där förvaltningen funnit att en

ställföreträdare inte är lämplig för uppdraget. Klagomål från obehöriga parter, exempelvis socialtjänst, myndigheter och oroliga medmänniskor, utgör 55 procent av ärendena. Nämnden har under perioden entledigat flera ställföreträdare som förekommit i polisens belastningsregister eller genom kreditupplysning visat sig ha betalningsanmärkningar eller genom att förvaltningen i sin tillsyn funnit att ställföreträdaren inte är lämplig.

Föräldraförvaltning

Om ett barn har tillgångar som överstiger åtta prisbasbelopp, har tillgångar som ska stå under överförmyndarkontroll eller äger fast egendom ska förmyndaren ge in en förteckning över egendomen. Vidare ska vissa utbetalningar till barn sättas in på spärrat konto enligt lag. Det kan till exempel handla om utbetalning på grund av arv, försäkringsersättning eller skadestånd. Det är den som betalar ut som ska meddela både föräldrarna och överförmyndaren. Att ett konto är spärrat innebär att föräldrarna inte kan ta ut pengar utan samtycke från överförmyndaren. Under årets första månader har cirka 133 nya ärenden kommit in till förvaltningen som handlat om just utbetalning av medel till spärrat konto på grund av exempelvis försäkringsersättning. Statistik gällande dessa ärenden redovisas under rubriken "Ansökan om samtycke till uttagstillstånd, fastighetsöverlåtelse och arvskifte".

Förvaltningens tillsyn syftar till att säkerställa att barnets tillgångar används till barnets bästa i enlighet med lagens krav. Här finns tydliga rutiner och förvaltningen arbetar bland annat med ärendedragningar för att säkerställa en likställig handläggning.

Ensamkommande barn

Förvaltningen har cirka 160 aktiva tillsynsärenden. Frågan om ansvarig kommun för att ansöka till tingsrätten om en särskild förordnad vårdnadshavare är tydlig enligt föräldrabalken. Frågan om vilken kommun som ska betala arvodeskostnaderna tolkas däremot olika mellan kommuner och ger upphov till diskussion och många frågor. På grund av detta uppkommer därför frågor kring arvode gällande de barn som är anvisade till Stockholms stad men placeras i annan kommun. Flera kommuner vill vid dessa tillfällen att Stockholms stad ska stå för kostnaden, vilket skiljer sig från den tolkning staden gör där det är folkbokföringen som avgör ansvarig kommun i enlighet med föräldrabalkens bestämmelser.

I Stockholms stad finns en uppgörelse sedan 2015 om att överförmyndarförvaltningen ska arvoda i både förmyndarskapsdelen och i omvårdnadsdelen. Detta delas ofta upp i andra kommuner där socialtjänsten betalar arvode för omvårdnadsdelen. Att kommunerna gör olika ger också upphov till frågor och missförstånd mellan ställföreträdare, socialtjänster och överförmyndarverksamheter.

Vid anmälan om god man för ensamkommande barn ska beslut fattas inom 14 dagar från ankomst. Nämnden når målet. Hittills i år har förvaltningen förordnat en god man till 43 nyanlända barn.

Gamla ärenden

Förvaltningen måste bli bättre på att följa upp gamla ärenden. Det handlar om registervård och om att avsluta ärenden. Det handlar också om att bevaka och ständigt driva ärenden framåt. Inget ärende får ligga utan åtgärd för länge. De äldsta ärenden måste följas upp kontinuerligt.

Samarbete med stadsdelsnämnderna, socialnämnden och äldre- nämnden

För att nämndens verksamhet ska fungera är det viktigt att det finns kunskap och kännedom om nämndens uppdrag inom stadsdelsnämnderna, socialnämnden och äldre-
nämnden. Det är också nödvändigt att det hos alla dessa nämnder finns förståelse för respektive nämnds roll och ansvarsområde. För att uppnå det krävs forum för kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Nämnden har ett stort behov av att informera om sin verksamhet.

Samarbete med domstolarna

Förvaltningen har samarbete med tre domstolar i länet och har utsett en kontaktperson per domstol för samordning. Förvaltningen bjuder varje år in de tre domstolarna till en diskussion om hur kommunikation och samarbete kan förbättras.

Samarbete med migrationsverket, länsstyrelsen, andra överförmyndarförvaltningar med flera

Förvaltningen samverkar med övriga aktörer, exempelvis Migrationsverket, Sveriges Kommuner och Regioner, länsstyrelsen, domstolar samt övriga överförmyndarförvaltningar för att säkerställa informationsöverföring, en likformig bedömning vid arvodering och ärende-
handläggning samt stöd vid budget- och prognosarbete.

Förvaltningen medverkar två gånger per år i länssträffar med Stockholms läns överförmyndarförvaltningar, dels i ett nätverk för förvaltningschefer och dels i ett nätverk kring ensamkommande barn. Två gånger per år träffas förvaltningscheferna i överförmyndarförvaltningarna i landets större städer. En gång per år träffas representanter för i stort sett samtliga överförmyndarförvaltningar i landet på föreningen Sveriges överförmyndares studiedagar. Dessa är planerade att genomföras i augusti 2022.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen utgår från stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 vid planeringen av verksamheten. Målet är att alla ska ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Hela överförmyndarverksamheten syftar till att huvudmännen med stöd av sina ställföreträdare ska få den hjälp och det stöd som krävs för att man så långt som möjligt ska kunna delta i samhällsgemenskapen. Funktionshinderperspektivet tillämpas i den dagliga handläggningen av ärenden som rör ställföreträdarskap. Flertalet av nämndens indikatorer och aktiviteter syftar till att nå detta mål. Nämnden är varje månad representerad i funktionshindersrådet som är mycket engagerade i nämndens verksamhet då deras medlemmar i hög grad är berörda av verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♦ Överklaganden hanteras och skickas till tingsrätten inom fem dagar				80		100 %		2022
Analys Förvaltningen har idag svårt att nå målet med handläggning av överklagandeärenden inom fem dagar. Diskussioner och aktiviteter pågår för att försöka felsöka och uppnå målet under året.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 All personal ska under året utbildas i förvaltningslagen	2022-01-01	2022-12-31	
 Nämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen verka för att nämndens nationella ansvar, när så är möjligt, överförs till lämplig statlig myndighet	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Nämnden ska vara tillgänglig och ge bra service

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska bli mer tillgänglig via mejl och telefon samt ge ställföreträdare, anhöriga och andra intressenter en förbättrad service i form av exempelvis kortare handläggningstider, snabbare svar och ett gott bemötande

Förväntat resultat

Antalet klagomål som gäller förvaltningens tillgänglighet och service minskar.

Analys

Information på webben

Det är nu möjligt att hänvisa till webben i högre utsträckning än tidigare då mer information finns där. Informationen har utvecklats ytterligare under 2022 då förvaltningen köper webbredaktörstjänst av serviceförvaltningen och informationen har blivit ännu tydligare och återfinns under en egen webbadress, godman.stockholm. Tre instruktionsfilmer som är tillgänglighetsanpassade finns; en om hur en årsredovisning ska fyllas i, en om hur en förteckning ska fyllas i samt en om vad som ingår i uppdraget som god man och förvaltare. Ett utvecklingsarbete har påbörjats med stöd av stadsledningskontorets kommunikationsfunktion och Gullers-grupp för att utveckla webben ytterligare.

Det har blivit enklare att lämna synpunkter på förvaltningen via webben. Ett webbformulär finns numera där personer lätt kan skicka in synpunkter och klagomål till förvaltningen. Förvaltningen försöker i större utsträckning fråga blanketter.

Telefon och mejlservice

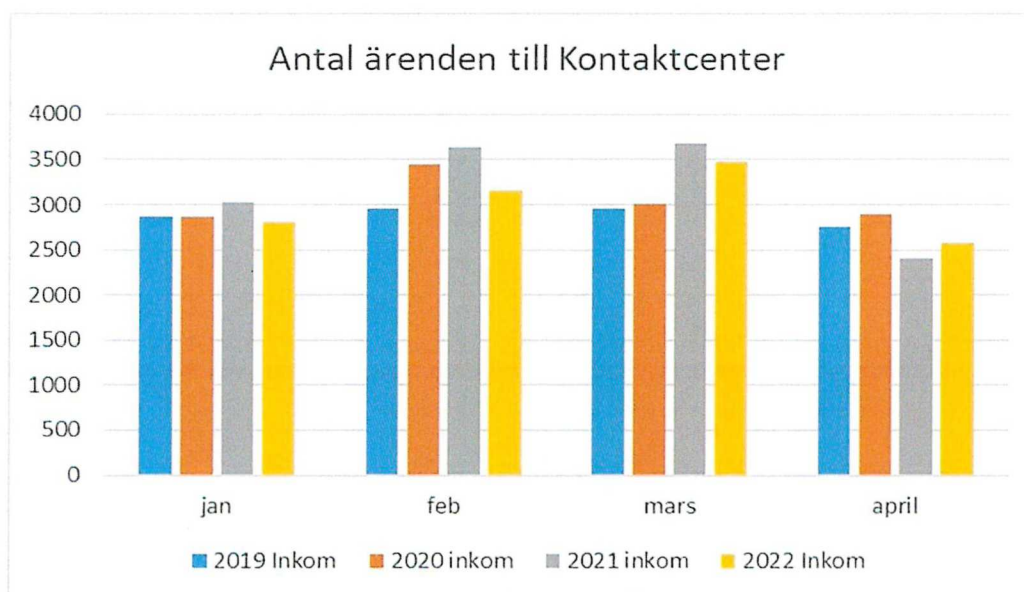
Kontaktcenter är första kontakten för den som ringer eller mejlar. De frågor som Kontaktcenter inte kan svara på slussas vidare till förvaltningens jourtelefoner där handläggare svarar. Nästan alla får svar på sina frågor inom fyra dagar. Det finns dock vissa ärendekategorier där det kommer många mejl men där det inte alltid finns frågeställningar att besvara. Det kan bland annat handla om anhöriga eller huvudmän som återkommande hör av sig med samma information, till exempel i aktuella bytesärenden. Där kan förvaltningen inte svara på samtliga och inte alltid inom fem dagar, ofta finns det ingen ny information att ge eller ingen fråga att besvara. Det finns även mejl där svar på frågor kräver längre utredningar. Där strävar förvaltningen efter att ge ett informativt första svar så att den som hört av sig förstår att det kommer

ta tid innan ett svar på sakfrågan går att ge.

Kontaktcenter

Genom Kontaktcenter hanteras varje månad omkring 3 000 frågor via telefon och e-post. Den som kontakter Kontaktcenter kan oftast få svar på sin fråga direkt. I vissa fall behöver en handläggare ta kontakt för att besvara frågan. Vanligen är det ungefär 20 procent av de frågor som kommer in via Kontaktcenter som förmedlas vidare till förvaltningen. Kontaktcenter kan antingen koppla fram personen eller skicka vidare frågan som ett meddelande till förvaltningens funktionsbrevlåda. Ett system finns för att bevaka och hantera inkommande frågor. Ett första svar kan nästan alltid ges inom fyra dagar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel frågor som inkommer via mejl som besvaras inom fyra arbetsdagar				88 %		80 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen ska öka tillgängligheten till förvaltningen för tingsrätterna.	2022-01-01	2022-12-31	
Utbilda personalen i att hantera svåra samtal	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbilda personalen vid Kontaktcenter för att höja kompetensen	2022-01-01	2022-12-31	
 Vidareutbilda personalen i service och bemötande	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Nämnden ska öka barns delaktighet utifrån mognad och förutsättningar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska utveckla sina rutiner och öka kompetensen bland handläggarna för att i handläggningen, där så är relevant göra barnet delaktigt.

Förväntat resultat

Barn ska i större utsträckning vara delaktiga inför beslut som rör dem direkt eller indirekt.

Analys

Förvaltningen handlägger ett stort antal ärenden som rör barn eller deras vårdnadshavare. I dessa ärenden ska förvaltningen, där så är lämpligt, låta barnet yttra sig inför beslut som kan påverka dem direkt eller indirekt. Barnkonventionen slår fast att barn har samma rättigheter och lika värde som vuxna. Förvaltningens mål är att barnperspektivet ska stärkas genom att beakta barns rättigheter i ärenden som berör dem. Barn har rätt att komma till tals i ärenden som berör dem utifrån ålder och mognad. Barnets bästa ska alltid beaktas i dessa ärenden.

Förvaltningen har tidigare tagit fram en promemoria gällande ställföreträdarskap för barn och ansvarsfördelning mellan förvaltningen, socialtjänsten och tingsrätten. Promemorian skickades till socialförvaltningen i början av 2020. Syftet är att lyfta frågor kring barn med ställföreträdare och öka kompetensen kring detta. Promemorian har undertecknats av förvaltningscheferna vid socialförvaltningen och överförmyndarförvaltningen samt skickats ut till samtliga stadsdelsförvaltningar. Avsikten var att under mars månad 2020 ha ett inledande möte med nätverket för barn och unga för att lyfta de aktuella frågorna i promemorian. På grund av covid-19 avbokades detta möte men förhoppningsvis kan förvaltningen besöka några av de olika stadsdelsförvaltningarna eller nätverket under 2022. Förvaltningen är fortsatt aktiv medlem i stadens nätverk för barns rättigheter under 2022. Här delas kompetens och erfarenhet gällande hur man implementerar barnets bästa i verksamheten.

Förvaltningen har tidigare utbildat delar av personalen gällande barnets bästa och tagit fram checklistor och mallar till stöd i handläggningen. Utvecklingsområden är att genomlysna fler enskilda processer än vad som gjorts inom förvaltningen för att kunna lyfta fram och synliggöra barnets bästa samt utveckla rutiner och mallar. Ett annat utvecklingsområde är att starta en dialog och samverkan med tingsrätterna i större utsträckning i barnärenden. Det kan handla om att en ställföreträdare behöver tillsättas till exempel när en vårdnadshavare får förvaltare och därmed inte längre kan vara förmyndare för sitt barn.

En barngrupp har bildats under 2022 för att arbeta med att belysa barnrättsfrågorna på förvaltningen. Stadens barnombudsman bjöds in i april för att utbilda personalen i barnkonventionen. Gruppen har tagit fram en handlingsplan där en av aktiviteterna under året är att göra en översyn av mallar för beslut och tjänsteutlåtanden för att föra in barnperspektivet i beslut och dokumentation.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Alla anställda ska erbjudas utbildning i hur man kan göra barn delaktiga inför beslut	100 %			100 %		100 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska nätverka med stadens socialtjänster för att öka kompetensen om ställföreträdarskap för barn	2022-01-01	2022-12-31	
 Nämnden ska ta fram ett informationsblad till barn om vad som gäller för minderårig att driva näring.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Stockholm ska ha kompetenta ställföreträdare

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen fortsätter att utbilda ställföreträdare, befintliga såväl som presumtiva.

Förväntat resultat

Ställföreträdare har erforderlig kompetens för sitt uppdrag, i utövandet och i sin redovisning till förvaltningen.

Analys

Ställföreträdarna erbjuds digitala utbildningar för att öka sin kompetens, bredda sina kunskapsområden och bli säkrare i uppdraget gentemot huvudmannen. Det finns en film som beskriver hur en årsredovisning ska fyllas i. Det finns en film som beskriver vad ett uppdrag som ställföreträdare innebär. Slutligen finns det ett webbttest för blivande ställföreträdare.

Under våren 2022 genomfördes en första utbildning för såväl befintliga som nya ställföreträdare som anmält intresse för uppdrag enligt föräldrabalken 11 kap. 1 §, 11 kap. 2 § och 11 kap. 3 § (tillfälligt godmanskap). Detta som ett led i att öka kompetensen hos ställföreträdarna inom den här typen av uppdrag, som ibland kan kräva särskild kunskap inom olika områden.

Nämnden ger ett bidrag till Stockholms läns godmans- och förvaltarförening för 2022, bland annat för att de ska ordna kurser och ge stöd för sina medlemmar. Förvaltningen ska samarbeta med relevanta aktörer så att även ideella krafter tas tillvara samt fortsätta den dialog som inletts med funktionshinderrådet.

Jämställdhet med mera

Det är lämplighet och kompetens som avgör om en person får bli ställföreträdare. All personal kommer att delta i diskussioner på arbetsplatsträffar om vikten av att inte låta faktorer som kön, könsöverskridande identitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, ålder eller funktionsnedsättning påverka om en person får bli ställföreträdare.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel ställföreträdare för vuxna som erbjudits kompetensutveckling				100 %		100 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Nämnden ska driva fler rekryteringskampanjer för rekrytering av ställföreträdare med olika metoder och utvärdera utfall	2022-01-01	2022-12-31	
Nämnden ska fortsätta arbetet med att se över hur utbildningen av gode män förbättras med fokus på effektiva utbildningsinsatser.	2022-01-01	2022-12-31	
Nämnden ska samarbeta med relevanta aktörer så att även ideella krafter tas tillvara samt fortsätta den dialog som inletts med funktionshindersrådet.	2022-01-01	2022-12-31	
Nämnden ska samverka med andra myndigheter och civilsamhället	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att inriktningsmålet kommer uppfyllas. Överförmyndarnämndens verksamhet fyller en viktig roll för många äldre stockholmare. En ställföreträdare, god man eller förvaltare kan utgöra ett gott stöd i situationer när de egna förmågorna sviker. Nämnden vidareutvecklar samarbetet med pensionärsorganisationerna. Fler seniora ställföreträdare ska rekryteras. Nämnden bidrar med sina insatser till stadens mål att ge äldre en tillvaro präglad av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.

Nämndmål: Med stöd av en god man eller förvaltare ska äldre ges en trygg livssituation

Uppfylls helt

Beskrivning

En stor andel av huvudmännen är äldre personer, som genom en ställföreträdare kan ges en trygghet i vardagen.

Förväntat resultat

Gode män och förvaltare ska ha den kompetens som de behöver för att öka tryggheten för äldre huvudmän.

Analys

Förvaltningens mål är att under 2022 vidareutveckla samarbetet med pensionärsorganisationerna. Syftet är både att sprida kunskap om överförmyndarförvaltningens verksamhet och få in synpunkter på hur verksamheten kan utvecklas. Målet är också att värva fler seniora ställföreträdare. Många ställföreträdare är äldre och de har möjlighet att lämna synpunkter på nämndens verksamhet via de enkäter som regelbundet skickas ut till alla ställföreträdare. Många huvudmän är äldre och de har möjlighet att lämna synpunkter via de enkäter som nämnden nu börjat skicka ut till huvudmän. Hela nämndens verksamhet bidrar till att göra Stockholm till en äldrevänlig stad.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ställföreträdare som erbjudits utbildning om demens och ålderdomssvaghet				0 %		100 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska möjliggöra att nischade utbildningar för gode män erbjuds, till exempel om demens	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Nämnden bedömer att inriktningsmålet uppfylls. Nämnden ansvarar för att bidra till att staden når högt ställda miljömål. Det handlar om sopsortering, spara energi, köpa miljöcertifierade produkter och att åka kollektivt.

Nämnden är beredd att möta en utveckling mot fler stockholmare och en äldre befolkning. Mellan 1-2 procent av befolkningen har erfarenhetsmässigt behov av en ställföreträdare. Ju äldre befolkning desto fler behöver ställföreträdare. En välfungerande överförmyndarverksamhet är nämndens bidrag till en dynamisk storstad med hög tillväxt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att verksamhetsområdesmålet uppfylls. Nämnden följer stadens riktlinjer i "Näringslivspolicy för Stockholms stad" där staden stakar ut riktlinjer och mål för hur synsätt samt arbetssätt inom staden långsiktigt kan utvecklas så att innovation, utveckling, näringsliv och tillväxt främjas på bästa sätt.

Nämnden beslutar om underåriga ska få starta företag. Den bedömningen utgår från en positiv syn på eget företagande. Det är viktigt att tillvarata ungas vilja att starta företag och stimulera deras initiativtagningsförmåga. Samtidigt är det viktigt att försäkra sig om att den underårige inte blir utnyttjad och inte riskerar att skuldsätta sig och hamna i svårigheter för att man inte fullföljt sina skyldigheter gentemot anställda och myndigheter.

Nämndens verksamhet i övrigt är inriktad mot hjälpbehövande individer. Nämnden bedriver ingen verksamhet gentemot företag. Nämnden upphandlar dock städning och anlitar ett företag som tillhandahåller professionella ställföreträdare. Nämnden har dessutom upphandlat ett ärendehanteringssystem under 2021-2022.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

● Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att målet uppfylls. Överförmyndarnämnden bidrar till stadens mål om att vara en hållbar stad med god livsmiljö genom att handla och agera på ett miljömässigt hållbart sätt. Det innebär bland annat att resa hållbart, köpa miljömärkta varor och tjänster och källsortera så många fraktioner som det för närvarande finns förutsättningar för. Nämnden lämnar äldre möbler, datorskräpplor och datorer till återbruk inom stadens verksamhet. Det är nämndens bidrag till att staden når målen i Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och Handlingsplan för ett fossilfritt Stockholm 2040.

Nämndmål: Nämnden bidrar till målet genom att i så hög utsträckning som möjligt köpa miljöcertifierade varor och tjänster

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Material och varor som inhandlas ska vara kravmärkta eller på annat sätt miljögodkända, tjänster ska vara miljöcertifierade.

Analys

Förvaltningen eftersträvar alltid att så långt det är möjligt inhandla såväl varor som tjänster som uppfyller ställda miljökrav, utifrån Svanenmärkning, KRAV eller andra miljöcertifieringar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Självskattad andel av nämndens inköp av varor och tjänster som är miljöcertifierade				90,67 %		90 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska förebygga att avfall uppstår och verka för att en större andel produkter och material återanvänds genom att källsortera och återvinna samt använda stadens system för återbruk av kontorsmaterial	2022-01-01	2022-12-31	
 Utbilda personal som gör mindre inköp om vikten av att välja miljövänliga varor och tjänster	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Nämndens pappersförbrukning ska minska jämfört med föregående år

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämnden minskar nyttjandet av papper då information digitaliseras.

Analys

eDok har införts under 2022 och nämnden får tillgång till nämndhandlingarna digitalt, de behöver då inte tryckas upp vilket minskar pappersanvändningen. Under hösten införs ärendehanteringssystem Lex. Det gör att färre handlingar behöver skrivas ut. Pappersförbrukningen förväntas därför minska under 2022.

För att minska pappersförbrukningen jämfört med föregående år kommer dessutom diskussioner föras med medarbetarna om vikten av att minska användandet av papper i onödan. Det är viktigt att tänka efter före en utskrift görs. Genom minskade oönska utskrifter av dokument och handlingar kan förvaltningen delvis uppnå det tänkte målet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 100% av nämndens användning av pappersbroschyrer ersätts med digital information				10 %		100 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Verka för minskad energianvändning genom att digitalisera nämndens broschyr "Välkommen som god man"	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämnden bedömer att inriktningsmålet uppfylls då verksamheten tar ett viktigt steg mot digitaliseras under 2022 då ett ärendehanteringssystem införs. Det är början på en resa som syftar till att effektivisera verksamheten, höja kvalitén eller sänka kostnaderna.

Antalet invånare i Stockholm beräknas öka under kommande år. Dessutom beräknas andelen äldre öka. Då andelen i befolkningen som har behov av ställföreträdare utgör mellan 1 och 2 procent förväntas behovet av ställföreträdare öka i samma takt som befolkningsökningen. Andelen som behöver en ställföreträdare bland äldre är högre än bland yngre. Ju större den gruppen blir ju fler behöver en ställföreträdare.

Nämndens kostnader för arvoden till ställföreträdare påverkas av hur stor andel av huvudmännen som kan betala ställföreträdarnas arvoden själva och arvodenas storlek. Om antalet huvudmän med mycket begränsade ekonomiska resurser ökar leder det till att stadens kostnader för arvoden ökar. Om inflationen och priser ökar kan det därför leda till ökade kostnader för staden.

Pandemin har inneburit stängda gränser mellan länder vilket försvårar möjligheten att fly till Sverige. Det kommer därför färre ensamkommande barn än tidigare vilket ger lägre kostnader. När gränserna öppnar igen kan det innebära att antalet ensamkommande barn ökar, vilket innebär att stadens kostnader för gode män ökar. Om kriget i Ukraina och oroligheter i Afghanistan leder till att fler ensamkommande kommer till Stockholm leder även det till ökade kostnader.

Det är enligt föräldrabalken Stockholms stads ansvar att administrera och handlägga samt avsluta ärenden från landets samtliga 290 kommuner där ensamkommande barn försvunnit. Då antalet ensamkommande barn minskat i hela landet minskar också antalet som avviker. Skulle antalet ensamkommande barn i landet öka igen så kan antalet avvikna barn också öka.

Kommunfullmäktige har beslutat ge överförmyndarnämnden i uppdrag att bistå arbetsmarknadsnämnden med att genomföra en upphandling av förmedlingstjänster avseende ställföreträdare samt upprättande av stadens förvaltarenhet. Hur beslutet påverkar överförmyndarnämndens budget påverkas också av hur kostnaderna fördelas mellan kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden och överförmyndarnämnden. Detta är inte klart än.

Kommunfullmäktige beslutade den 13 december 2021 att "Överförmyndarnämnden ska utifrån verksamhetens behov upphandla ett systemstöd, vilket inkluderar beslut om upphandlingsunderlag, tilldelning av kontrakt, avtalshantering, implementering av upphandlat system samt etablering av systemförvaltning. Överförmyndarnämnden medges finansiering om 15 mnkr och sker genom disposition av de i eget kapital avsatta medel för modernisering av sociala system".

Överförmyndarnämnden har nu genomfört en upphandling av ett ärendehanteringssystem. Målet är att införa ett ärendehanteringssystemet LEX hösten 2022. I upphandlingen ingår inte e-tjänster som möjliggör att handlingar kan skickas in digitalt av ställföreträdare. Det beror på

att e-tjänster i Stockholms stad ska vara byggda på stadens e-tjänsteplattform. När ett ärendehanteringssystem är upphandlat påbörjas arbetet att bygga e-tjänster. Förhoppningen är att e-tjänster som innebär möjlighet att effektivisera arbetet både för ställföreträdare och förvaltningens handläggare kan finnas på plats 2024-2025.

Om nämnden delat ärendehanteringssystem med andra förvaltningar hade man kunnat dela kostnader för systemförvaltning, drift och utveckling med andra förvaltningar och stadsledningskontoret hade kunnat bistå med teknisk kompetens och samordna arbetet. När nämnden nu ska ha ett helt eget ärendehanteringssystem behöver nämnden inrätta en egen IT-funktion som kan arbeta som ansvarig för kontakt med leverantören, systemförvaltning, support, utbildning av medarbetare i ärendehanteringssystemet, utveckling av e-tjänster på stadens e-tjänsteplattform i samband med leverantören, samverkan med andra överförmyndarförvaltningar som har samma system till exempel när det gäller kravställning. Det är arbetsuppgifter som kräver en djup kunskap om överförmyndarförvaltningens verksamhet som inte finns på någon annan förvaltning. Då nämnden idag inte har något ärendehanteringssystem är det helt nya arbetsuppgifter som tillkommer. Detsamma gäller drifts- och underhållskostnader för ett ärendehanteringssystem. Under 2021-2022 finansieras digitaliseringen med 15 mnkr som finns avsatta i kommunstyrelsens budget. Från 2023 måste medel inrymmas i nämndens ordinarie budget. För 2023 beräknas tillkommande kostnaden för licenser, support, underhåll, utbildning, vidareutveckling, drift, utveckling att bli 8,1 mnkr och för 2024 respektive 2025 4,7 mnkr per år. Ärendehanteringssystemet ersätter diariesystemet Wärna.

Stadsdirektören har meddelat att överförmyndarförvaltningen ska flytta till Tekniska nämndhuset på Kungsholmen 1 januari 2024. De nya lokalerna kan inte inrymma arkiv för akter med pågående handlingar på samma våningsplan på grund av bristande bärighet. Pågående och avslutade handlingar måste därför förvaras i arkivlokaler i källaren. Handläggarna måste ha nära tillgång till handlingarna i pappersakterna fram tills dess att de skannats in. Det gör att en stor del av förvaltningens cirka 2 miljoner pappershandlingar behöver skannas in före flytt till de nya lokalerna. Volymen är för stor för att kunna skannas i ordinarie lokaler med ordinarie personal och skanningsutrustning. Ekonomiska medel måste därför finnas tillgängliga 2023 för att kunna anlita ett skanningsföretag.

Regeringen har våren 2021 presenterat resultatet från en utredning med namnet "Ställföreträdare att lita på - en översyn av reglerna om gode män". Stockholms stad har i en remiss yttrat sig över utredningens förslag hösten 2021. Om utredningens förslag genomförs påverkas överförmyndarnämndens verksamhet i grunden och därmed även stadens kostnader. Det beror bland annat på att utredningen föreslår att ansvar flyttas från tingsrätterna till kommunernas överförmyndare och att överförmyndarna föreslås få ett utökat ansvar för att utbilda ställföreträdare. Enligt Sveriges kommuner och regioner skulle ärendemängden i så fall öka med 20-30 % för kommunernas överförmyndare. Regeringen förväntas lägga fram en proposition i frågan efter valet 2022.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

● Uppfylls helt

Analys

Nämnden når målet en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.

Nämndens budget är 66,8 mnkr. Budgeten för 2022 ökar med 3,4 mnkr jämfört med 2021. Av nämndens budget är 51,8 mnkr reserverade för nämnd och förvaltning samt 15,0 mnkr till arvoden. 0,1 mnkr har tilldelats i investeringsbudget.

För arvodeskostnader som överstiger 15 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. I fullmäktiges budget finns 15 mnkr reserverade i central medelsreserv, CM3, för arvoden. Nämnden ska i samband med tertialrapport 2 rapportera helårsprognos för arvodeskostnaderna, som ska ligga till grund för bedömningen om budgetjustering.

Nämnden får inte kompensation för pris och löneökningar. Pris och löneökningar motsvarande 0,6 mnkr ska mötas av generella effektiviseringar. Den ökade tilldelningen ska användas till att korta handläggningstiderna och till förberedelse för digitalisering och digitalt stöd till ställföreträdare.

Nämnden har utvecklat ett eget prognosverktyg och rutiner för att ta fram prognoser. Månatliga avstämningar görs med controller, enhetschefer och förvaltningschef. Ett antal osäkerhetsfaktorer som påverkar möjligheten att förutse budgetutfallet är till exempel att förutse hur många huvudmän nämnden har nästa år, hur många ställföreträdare som begär arvode, hur stor andel av huvudmännen som kan betala arvodet själva, hur stor andel som ska staden betala och hur många ensamkommande barn som kommer.

Nämnden fortsätter arbetet med att ta fram metoder och nyckeltal för att mäta kvalitet, tillgänglighet, rättssäkerhet, effektivitet samt huvudmännens och ställföreträdarnas uppfattning om verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			99,5 %		100 %	100 %	Tertial 1 2022
● Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			99,5 %		100 %	100 %	Tertial 1 2022
● Nämndens prognossäkerhet T2				-1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2022

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

● Uppfylls helt

Analys

Använda skattemedel effektivt

Nämnden ska arbeta rättssäkert, effektivt och med stockholmarnas bästa för ögonen. Verksamheten ska präglas av ett närvarande ledarskap, effektiv handläggning och en god arbetsmiljö. Nämnden har arbetat mycket med den fysiska och psykosociala arbetsmiljön under 2021 och kommer att fortsätta detta arbete 2022.

Internationella sammanhang och samverkansytor

Överförmyndarnämnden i Stockholm har ett nationellt ansvar i vissa förmynderskapsfrågor. Om god man har förordnats enligt 11 kap. 3 § FB vid utredning av ett dödsbo, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den avlidne hade sin hemvist. Är det i övrigt fråga om godmanskap enligt 11 kap. 3 §, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den gode mannen är folkbokförd. Om det inte finns någon behörig överförmyndare enligt dessa bestämmelser, utövas tillsynen av överförmyndaren för Stockholms kommun. Därför ansvarar nämnden bland annat för ensamkommande barn som avviker från landets samtliga 290 kommuner och för svenskar som bor i andra länder och inte är folkbokförda i någon kommun.

Nämnden har 2020, 2021 och 2022 av Länsstyrelsen i Stockholm begärt tillsynsvägledning i internationella förmynderskapsärenden. Nämnden har också begärt extra tillsyn av länsstyrelsen av dessa ärenden. Syftet är att säkerställa att nämnden handlägger internationella förmynderskapsärenden på rätt sätt. Länsstyrelsen har hittills inte haft möjlighet att tillgodose dessa behov.

Samverkan inom Stockholms stad

Nämnden har ett behov av att samverka främst med socialnämnden, äldre- och barnnämnden och stadsdelsnämnderna. Samverkansbehovet rör utbildning av ställföreträdare och utbildning av biståndshandläggare och annan personal som kommer i kontakt med huvudmän och ställföreträdare. Det finns även ett behov av samverkan kring ensamkommande barn.

Personal och arbetsmiljö

Nämnden fortsätter att arbeta med att systematiskt förbättra arbetssituationen och arbetsmiljön för anställda, med målet att nämnden ska vara en dynamisk, professionell och uppskattad arbetsplats.

30 april 2022 hade nämnden 68 tillsvidareanställda på heltid varav 3,5 tjänster går till digitaliseringsprojektet, 5 är föräldralediga, 3 är tjänstlediga. 2 personer är sjukskrivna på heltid med rehabiliteringsplan. Det innebär att 54,5 anställda är på plats och handlägger ärenden. Därutöver har förvaltningen 2 visstidsanställda och 2 timanställda. Totalt är det 72 anställda varav 48

är kvinnor och 24 är män. Slutligen har nämnden två "jobbtorgsanställda" och tre sommararbetande gymnasieungdomar placerade på förvaltningen.

Insatserna som syftar till att förbättra arbetsmiljön 2022 handlar bland annat om:

- Tydligare prioriteringar från nämnd och chefer.
- Ett närvarande och stödjande ledarskap.
- Satsning på kompetensutveckling.
- Utveckling av rutiner, mallar och handläggarstöd.
- Ett fortsatt arbete med förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplan i arbetsmiljögruppen så att förvaltningen är en inkluderande arbetsplats där varje medarbetare känner sig respekterad, delaktig och uppskattad.
- Företagshälsovården nyttjas för stöd att förhindra sjukdom och för stöd till sjuka.

Personalen uppmuntras att använda sin friskvårdstimme och friskvårdsbidraget. Nämnden samarbetar med företagshälsovården och vid sjukskrivning erbjuds kontakt med företagshälsovården för samtal och eventuell behandling.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö har som mål att minska den arbetsrelaterade ohälsan och ställer tydliga krav på arbetsgivaren när det gäller arbetsbelastning, arbetstider och kränkande särbehandling.

Överförmyndarförvaltningen strävar efter att medarbetarna ska känna sig friska och motiverade. En viktig del i detta arbete är satsningen på friskvård. Personalen uppmuntras att använda sin friskvårdstimme och sitt friskvårdsbidrag. Det har också skapats en Friskvårdsgrupp under oktober 2021 som erbjuder olika friskvårdsaktiviteter.

I februari genomfördes stadens medarbetarenkät. Gemensamt medarbetarindexet gick från 78 till 76. Ledarskapsindex gick från 84 till 80. Motivationsindex gick från 77 till 76 samt styrningsindex gick från 75 till 71. Resultatet följs upp med handlingsplaner på respektive enhet under våren och förbättringsområden bearbetas i arbetsmiljögruppen samt på enhetsmöten och arbetsplatsträffar. Därutöver tas en förvaltningsövergripande handlingsplan fram för frågor som är gemensamma för hela förvaltningen.

Arbetet med att förbättra arbetsmiljön ska genomföras i nära samarbete med nämndens fackliga organisationer, förvaltningsgrupp och arbetsmiljögrupp. Arbetet ska förankras på enhetsmöten och arbetsplatsträffar. Förvaltningen har från och med våren 2022 två skyddsombud som fyller en viktig roll i arbetet med att förbättra arbetsmiljön.

En viktig uppgift är att förhindra att personal drabbas av hot och våld. Allmänheten har inte tillgång till nämndens lokaler, som hålls låsta. Vid behov ska det vara två personer med vid varje besök. Vid behov anlitas vakter. Ett särskilt besöksrum finns som syftar till att öka säkerheten vid besök som gäller exempelvis insyn i akt. Myndighetsbrevlåda och myndighetens officiella e-postadress och telefoner ska i möjligaste mån användas. Hot ska alltid polisanmälas. Chefer och företagshälsovård har i uppgift att ge stöd om någon drabbas av hot eller våld.

Nämnden har en jämställdhets- och mångfaldsplan samt riktlinjer och rutiner för att motverka kränkande särbehandling, den gäller 2019-2023. Ingen kränkande särbehandling, oavsett orsak, accepteras inom nämndens verksamhet. Vid rekrytering strävar nämnden efter en jämnare

könsfördelning utan att frångå krav på kompetens. Idag är 33 procent av personalen män och 66 procent kvinnor.

Lokaler

Nämndens lokaler är belägna på Vällingbyplan 2 i Vällingby centrum, nära till tunnelbana, bussar och hela Vällingby centrums utbud av butiker med mera. Hyresvärd är idag Svenska Bostäder AB. Staden har dock sålt Vällingby centrum till ett fastighetsbolag som heter NREP som tar över den 23 maj. Kontorsarean är på 828 kvm. Nämnden har ett hyreskontrakt som sträcker sig till 2024.

Stadsdirektören har meddelat att överförmyndarförvaltningen ska flytta till Tekniska nämndhuset på Fleminggatan 1 januari 2024. Ett arbete har påbörjats för att genomföra verksamhetsanpassningar av de nya lokalerna. Stockholms stad har ambitionen att samla förvaltningar i kluster.

En mer ändamålsenlig organisation

Inga organisatoriska förändringar planeras under 2022. Nämnden strävar istället efter att ge personalen stabilitet och trygghet. Under 2022 ska ett verksamhetssystem införas. Det kommer att få konsekvenser för arbetssätt, bemanning och organisation. Det kan därför bli aktuellt med någon form av organisationsförändring 2023.

Nyckeltal

Länsstyrelsen i Dalarna samlar varje år, i januari-februari, in nyckeltal från samtliga kommuners överförmyndarverksamheter. I *bilaga 2* redovisas en jämförelse mellan Stockholm, Göteborg och Malmö.

Internkontroll

Nämnden arbetar för att utveckla internkontrollen i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och kommunstyrelsens anvisningar och säkerställa att den är aktiv och integrerad i organisationen. I detta arbete beaktas särskilt kritik från granskningsmyndigheter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	76			78		79	83	2022
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %		100 %	93 %	2022
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %					100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2022
  Index Bra arbetsgivare	84			85		86	84	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Sjukfrånvaro	3,3 %	6,3 %	2 %	4,2 %	5 %	5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2022
  Sjukfrånvaro dag 1-14	1,9 %	1,7 %	2 %	1,5 %	2 %	1,6 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2022
Analys Årsmålet för sjukfrånvaron är 1,6% vilket är realistiskt och inte heller önskvärt att nå då det indikerar att personalen arbetar när man är sjuk. Orsaken till att målet är så lågt satt är kravet från stadsledningskontoret om att sjukfrånvaron ska sänkas oavsett hur lågt det är från början.								

Nämndmål: En digitaliserad verksamhet ska ge bättre service och underlättar tillsynen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Projektet Modernisering av sociala system fortsätter där målet är införandet av ett nytt verksamhetssystem.

Förväntat resultat

Förvaltningens service till ställföreträdare, huvudmän och andra intressenter har förbättrats och tillsynsarbetet underlättats genom införandet av eDok och nytt verksamhetssystem.

Analys

Införandet av ett ärendehanteringssystem är prioriterat under 2022. Ärendehanteringssystemet LEX är nu upphandlat och ska införas i höst. Under perioden 2023-2024 ska förvaltningen gå från en helt pappersbaserad ärendehantering till en helt digital. Förhoppningen är att systemen ska ge stöd för styrning och uppföljning, öppna möjlighet för att automatisera viss handläggning, ge förvaltningen möjlighet att förbättra kvaliteten och underlätta tillsynen. Genom att huvudmän och ställföreträdare själva kan gå in och se statusen på sitt ärende förbättras servicen. E-tjänster ska utvecklas på stadens e-tjänsteplattform. Ställföreträdarna ska kunna använda e-tjänsterna för att kunna lämna in årsredovisningar och andra handlingar digitalt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 100% av alla anställda har fått utbildning i nytt verksamhetssystem				80 %		100 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Nämnden ska arrangera arbetet med nämndens nationella uppdrag så att det är urskiljbart i kostnadsredovisningen	2022-01-01	2022-12-31	
Nämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen undersöka möjligheterna att få statlig ersättning för nämndens nationella ansvar för ärenden rörande utvandrade personer	2022-01-01	2022-12-31	
Nämnden ska upphandla samt implementera ett nytt verksamhetssystem för nämndens verksamhet	2022-01-01	2022-12-31	
Nämnden ska utveckla den interna kontrollen i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och kommunstyrelsens anvisningar och säkerställa att den är aktiv och integrerad i organisationen. I detta arbete ska särskilt beaktas eventuell kritik från granskningsmyndigheter såsom länsstyrelsen och Justitieombudsmannen.	2022-01-01	2022-12-31	
Nämnden ska fortsätta arbetet med att ta fram metoder och nyckeltal för att mäta kvalitet, tillgänglighet, bemötande, rättssäkerhet, effektivitet samt huvudmännens och ställföreträdarnas uppfattning om verksamheten, på ett sätt som gör det möjligt att jämföra bakåt i tiden och med andra överförmyndarnämnder i framförallt Stockholms län	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: En förbättrad och flexibel arbetsplats genom ett digitaliserat arbetssätt

Uppfylls helt

Beskrivning

Genom införandet av ett digitalt ärendehanteringssystem ska flexibiliteten för nämndens anställda öka då arbetet i större utsträckning kan ske digitalt.

Förväntat resultat

Ökad effektivitet och ökade möjligheter till flexibel arbetsplats.

Analys

Moderna digitala arbetsmetoder ska på sikt leda till en bättre arbetsmiljö. Administrativa moment som utskrift, kopiering och insortering i akter försvinner. Mer tid kan ägnas åt kvalificerad handläggning och kommunikation. Möjligheten att arbeta hemma och på andra platser än arbetsplatsen ökar. Handläggare och registratorer får stöd i att göra rätt. Chefer får stöd i att bättre kunna styra och följa upp verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andelen av nämndens processer som är tekniskt möjliga att hanteras helt digitalt är 50%						50		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska fortsätta arbetet med att systematiskt förbättra arbetssituationen och arbetsmiljön för de anställda, med målet att nämnden ska vara en dynamisk, professionell och uppskattad arbetsplats	2022-01-01	2022-12-31	
 Utbildning ska genomföras i flera steg i införandet av ärendehanteringssystem	2022-01-01	2022-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämndens budget är 66,8 mnkr. Budgeten för 2022 ökar med 3,4 mnkr jämfört med 2021. Av nämndens budget är 51,8 mnkr reserverade för nämnd och förvaltning samt 15,0 mnkr till arvoden. 0,1 mnkr har tilldelats i investeringsbudget.

För arvodeskostnader som överstiger 15 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. I fullmäktiges budget finns 15 mnkr reserverade i central medelsreserv, CM3, för arvoden. Nämnden ska i samband med tertialrapport 2 rapportera helårsprognos för arvodeskostnaderna, som ska ligga till grund för bedömningen om budgetjustering.

Nämnden får inte kompensation för pris och löneökningar. Pris och löneökningar motsvarande 0,6 mnkr ska mötas av generella effektiviseringar. Den ökade tilldelningen ska användas till att korta handläggningstiderna och till förberedelse för digitalisering och digitalt stöd till ställföreträdare.

Digitaliseringsprojektet fortsätter enligt lagd tidplan och budget. Upphandlingen är klar och avtal är skrivet med leverantören SolarPlexus, och ett go-live planeras till hösten. Av budgeten på 15 MSEK så har cirka 5,3 MSEK hittills använts, vilket är enligt plan.

(Belopp i tkr)	Budget 2022	Utfall (tom april)	Prognos kostnad 2022	Prognos intäkt 2022	Prognos Netto 2022	Avvikelse budget/ prognos 2022
Gemensamt, förvaltningen (inkl. nämnd)	51 800	15 871	53 800	-2 000	51 800	0
Arvoden	15 000	9 247	20 300	-300	20 000	0
Arvoden EKB asyl	0	152	2 000	0	2 000	0
Arvoden PUT/TUT/SFV	0	313	2 000	0	2 000	0
Netto	66 800	25 583	78 100	-2 300	75 800	0

Prognosen för förvaltningen inklusive nämnd är en budget i balans. Utfallet till och med april motsvarar knappt 31 % av budgeten för förvaltning inklusive nämnd.

Arvodeskostnaderna är fördelade i tre delar: arvoden, arvoden för asylsökande ensamkommande barn och arvoden för ensamkommande barn med uppehållstillstånd. Prognosen för arvoden (det vill säga, ej för ensamkommande barn) är 20 mnkr vilket är fortsatt 5 mnkr mer än budget och 1 mnkr mer än prognosen i T1 föregående år.

Prognosen för arvodeskostnaderna för ensamkommande asylsökande barn bygger på antalet inskrivna barn i april. Trenden hittills i år visar på en ökning med ca 50 barn främst på grund av rådande konflikter i omvärlden. Prognosen för arvodeskostnaderna för ensamkommande asylsökande barn är 2 mnkr.

Prognosen för arvodeskostnaderna för ensamkommande barn med uppehållstillstånd uppgår till 2 mnkr. Prognosen bygger även här på antalet inskrivna ärenden i april, som nu visar på en fortsatt minskning, men som snart kan komma att öka då ett större antal kan komma att snabbare få uppehållstillstånd.

Prognosen i tertialrapport 1 på vad nämnden kommer att begära i extra medel för ökade arvodeskostnader i tertialrapport två är 9 mnkr. Förra året beviljades nämnden 9,5 mnkr från centrala medelsreserven i tertialrapport 2.

Investeringar

Nämnden beviljades en investeringsbudget på 0,1 mnkr för år 2022. Medlen har använts till verksamhetsanpassningar av lokalen.

Särskilda redovisningar

Konsekvenser av pandemin

Pandemin som spridits i samhället har påverkat nämndens verksamhet de senaste två åren. En del ställföreträdare har haft svårare att utföra sitt uppdrag då de själva är äldre eller tillhör en riskgrupp. Det har haft svårare att utföra sitt uppdrag när de inte kunnat besöka sin huvudman eller banken. En del ställföreträdare har svårt att fullt ut ställa om till ett digitalt arbetssätt och avsäger sig därför sina uppdrag. Nämnden har regelbundet skickat information till ställföreträdarna om vilket ansvar de har för huvudmännen under pandemin, hur de kan bidra till att minska smittspridningen och hur de kan lösa sina uppgifter trots pandemin. Tack vare vaccinering av huvudmän och ställföreträdare pågår nu en succesiv återgång till ordinarie rutiner. Med tanke på att många huvudmän är äldre och många är sjuka finns dock anledning att fortsätta följa smittspridningen, Folkhälsomyndighetens, regionens och Stockholms stads rekommendationer.

Förvaltningen har ändrat arbetssätt så att pandemins påverkan på produktionen kunnat begränsas. Tack vare vaccineringen pågår nu en succesiv återgång till ordinarie rutiner. Under pandemin har vi dock lärt oss nya arbetssätt som delvis behålls. Även i fortsättningen kommer därför många möten att hållas digitalt och möjligheten att arbeta hemifrån kommer att kvarstå när det är lämpligt. Den planerade digitaliseringen av handläggningen kommer att underlätta

hemarbete avsevärt. Det finns 2022 ett uppdämt behov av att medverka på fysiska utbildningar för ställföreträdare och medverka på möten med personal inom stadsdelsförvaltningar som möter huvudmän och ställföreträdare. Samtidigt pågår ett arbete med att ta fram digitala utbildningar.

Den absolut viktigaste covid-19 insatsen 2022 är införandet av en förvaltarenhet med professionella ställföreträdare som fullmäktige nu beslutat om. Det innebär att mycket utsatta människor som av läkare på grund av sjukdom bedömts ha behov av en ställföreträdare, men som inte får det idag för att ingen ideellt arbetande ställföreträdare vill ta uppdraget, nu kommer att få den hjälp de behöver.

Göteborg (Göteborg överförmyndarnämnd - Göteborg)

2021

Antalet tjänster i årsarbetstid	26,30
Antalet ställföreträdarskap	5 542 st
Antalet ställföreträdare	3 542 st
Fördelningen på olika kategorier av ställföreträdarskap	
- Godmanskap enligt föräldrabalken 11 kap. 4 §	2 904 st
- Gode män enligt föräldrabalken 11 kap. 4 §	1 460 st
- Övriga godmanskap enligt föräldrabalken 11 kap. 1-3 §	215 st
- Övriga gode män enligt föräldrabalken 11 kap. 1-3 §	89 st
- Godmanskap för ensamkommande barn	46 st
- Gode män för ensamkommande barn	28 st
- Förvalterskap enligt föräldrabalken 11 kap. 7 §	632 st
- Förvaltare enligt föräldrabalken 11 kap. 7 §	232 st
- Förmyndarskap enligt föräldrabalken 10 kap.	1 745 st
- Förmyndare enligt föräldrabalken 10 kap.	1 733 st
Antalet ställföreträdaruppdrag för vilka arvode inte tas ut	542 st
Det sammanlagda värdet av tillgångar och inkomster som ställföreträdarna i kommunen förvaltar åt sina huvudmän	3 015 243 172 kr
- Tillgångar	2 588 703 388 kr
- Inkomster	426 539 784 kr
Antalet registrerade förmynderskap och i hur många av dessa det förekommer kontrollåtgärder enligt 13 eller 15 kap. föräldrabalken	424 st
Antalet ställföreträdare som entledigas utan att godmanskapet eller förvalterskapet samtidigt upphör	203 st
Antalet godmanskap eller förvalterskap som upphör på grund av att det saknas ställföreträdare och en ny inte kan utses	1 st
Överförmyndarens totalkostnad per ställföreträdarskap respektive kommuninvånare	
- totalkostnad per ställföreträdarskap	8 019 kr
- totalkostnad per kommuninvånare	75 kr
Uppgift om totalkostnaden för ställföreträdarnas arvode och fördelningen av kostnaden mellan enskilda och kommunen	
- Totalkostnad beslutade arvoden	50 222 185 kr
- Kommunens del i kronor	22 532 625 kr
- Kommunens del i procent	45 %
- Enskildes del i kronor	27 689 560 kr
- Enskildes del i procent	55 %
Antalet redovisningshandlingar som överförmyndaren har granskat och hur många av dem som varit med anmärkning	
- Granskade redovisningshandlingar	5 209 st
- varav granskade med anmärkning	114 st

Malmö (Malmö överförmyndarnämnd - Malmö)

2021

Antalet tjänster i årsarbetstid	28,00
Antalet ställföreträdarskap	3 519 st
Antalet ställföreträdare	2 055 st
Fördelningen på olika kategorier av ställföreträdarskap	
- Godmanskap enligt föräldrabalken 11 kap. 4 §	2 090 st
- Gode män enligt föräldrabalken 11 kap. 4 §	835 st
- Övriga godmanskap enligt föräldrabalken 11 kap. 1-3 §	71 st
- Övriga gode män enligt föräldrabalken 11 kap. 1-3 §	23 st
- Godmanskap för ensamkommande barn	64 st
- Gode män för ensamkommande barn	39 st
- Förvalterskap enligt föräldrabalken 11 kap. 7 §	385 st
- Förvaltare enligt föräldrabalken 11 kap. 7 §	131 st
- Förmyndarskap enligt föräldrabalken 10 kap.	909 st
- Förmyndare enligt föräldrabalken 10 kap.	1 027 st
Antalet ställföreträdaruppdrag för vilka arvode inte tas ut	212 st
Det sammanlagda värdet av tillgångar och inkomster som ställföreträdarna i kommunen förvaltar åt sina huvudmän	1 221 017 096 kr
- Tillgångar	228 525 381 kr
- Inkomster	992 491 715 kr
Antalet registrerade förmynderskap och i hur många av dessa det förekommer kontrollåtgärder enligt 13 eller 15 kap. föräldrabalken	101 st
Antalet ställföreträdare som entledigas utan att godmanskapet eller förvalterskapet samtidigt upphör	156 st
Antalet godmanskap eller förvalterskap som upphör på grund av att det saknas ställföreträdare och en ny inte kan utses	-
Överförmyndarens totalkostnad per ställföreträdarskap respektive kommuninvånare	
- totalkostnad per ställföreträdarskap	7 709 kr
- totalkostnad per kommuninvånare	77 kr
Uppgift om totalkostnaden för ställföreträdarnas arvode och fördelningen av kostnaden mellan enskilda och kommunen	
- Totalkostnad beslutade arvoden	28 749 015 kr
- Kommunens del i kronor	17 172 179 kr
- Kommunens del i procent	60 %
- Enskildes del i kronor	11 576 836 kr
- Enskildes del i procent	40 %
Antalet redovisningshandlingar som överförmyndaren har granskat och hur många av dem som varit med anmärkning	
- Granskade redovisningshandlingar	2 967 st
- varav granskade med anmärkning	129 st

Stockholm (Stockholm Överförmyndarnämnd - Stockholm)

2021

Antalet tjänster i årsarbetstid	55,00
Antalet ställföreträdarskap	8 930 st
Antalet ställföreträdare	7 605 st
Fördelningen på olika kategorier av ställföreträdarskap	
- Godmanskap enligt föräldrabalken 11 kap. 4 §	4 958 st
- Gode män enligt föräldrabalken 11 kap. 4 §	2 827 st
- Övriga godmanskap enligt föräldrabalken 11 kap. 1-3 §	175 st
- Övriga gode män enligt föräldrabalken 11 kap. 1-3 §	67 st
- Godmanskap för ensamkommande barn	92 st
- Gode män för ensamkommande barn	43 st
- Förvalterskap enligt föräldrabalken 11 kap. 7 §	842 st
- Förvaltare enligt föräldrabalken 11 kap. 7 §	422 st
- Förmyndarskap enligt föräldrabalken 10 kap.	2 863 st
- Förmyndare enligt föräldrabalken 10 kap.	4 246 st
Antalet ställföreträdaruppdrag för vilka arvode inte tas ut	1 935 st
Det sammanlagda värdet av tillgångar och inkomster som ställföreträdarna i kommunen förvaltar åt sina huvudmän	11 704 851 000 kr
- Tillgångar	10 892 200 000 kr
- Inkomster	812 651 000 kr
Antalet registrerade förmynderskap och i hur många av dessa det förekommer kontrollåtgärder enligt 13 eller 15 kap. föräldrabalken	387 st
Antalet ställföreträdare som entledigas utan att godmanskapet eller förvalterskapet samtidigt upphör	103 st
Antalet godmanskap eller förvalterskap som upphör på grund av att det saknas ställföreträdare och en ny inte kan utses	2 st
Överförmyndarens totalkostnad per ställföreträdarskap respektive kommuninvånare	
- totalkostnad per ställföreträdarskap	10 051 kr
- totalkostnad per kommuninvånare	91 kr
Uppgift om totalkostnaden för ställföreträdarnas arvode och fördelningen av kostnaden mellan enskilda och kommunen	
- Totalkostnad beslutade arvoden	47 672 000 kr
- Kommunens del i kronor	17 439 000 kr
- Kommunens del i procent	37 %
- Enskildes del i kronor	30 233 000 kr
- Enskildes del i procent	63 %
Antalet redovisningshandlingar som överförmyndaren har granskat och hur många av dem som varit med anmärkning	
- Granskade redovisningshandlingar	9 399 st
- varav granskade med anmärkning	183 st

Överförmyndarnämnden

Uppföljning av budget 2022 - Tertialrapport 1 per den 30 april

Kostnader och intäkter (-) för strategiskt viktiga projekt eller projekt över 50 mnkr som ej är investeringar

Mnkr	Ack. t.o.m. 2021		2022				2023				2024				2025				2026				Total							
	(1) Kostnad	(2) Intäkt (-)	Budget		Prognos		Plan		Prognos		Plan		Prognos		Plan		Prognos		Plan		Prognos		Beslutat		Prognos		Beslutat		Prognos	
			(3) Kostnad	(4) Intäkt (-)	(5) Kostnad	(6) Intäkt (-)	(7) Kostnad	(8) Intäkt (-)	(9) Kostnad	(10) Intäkt (-)	(7) Kostnad	(8) Intäkt (-)	(9) Kostnad	(10) Intäkt (-)	(7) Kostnad	(8) Intäkt (-)	(9) Kostnad	(10) Intäkt (-)	(7) Kostnad	(8) Intäkt (-)	(9) Kostnad	(10) Intäkt (-)	(11) Total intäkt	(12) Total kostnad	(13) Total intäkt	(14) Total kostnad	(15) Start-datum	(16) Avslutn. datum	(17) Start-datum	(18) Avslutn. datum
Projekt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Summa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				

Vid behov kan egna delsummeringar för grupper av projekt infogas. OBS att summaformeln kan behöva ändras.
1 och 2 Ackumulerad kostnad resp. intäkt t.o.m. 2021 för projektet.
11 och 12 Totalt beslutad/beviljad kostnad resp. intäkt för projektet.
15 och 16 Datum projektet skall starta resp. avslutas enligt beslutet.
17 och 18 Prognos för projektets start- resp. slutdatum. Avikelser från beslutade (15 resp. 16) datum skall förklaras.

Innehållet i blanketten skall analyseras och kommenteras i tjänsteutlåtandet.
Avikelser gentemot budget eller totalt beslutad kostnad resp. intäkt skall speciellt kommenteras med angivelse av dess orsak samt vidtagen åtgärd.

Överförmyndarnämnden

Uppföljning av budget 2022 - Tertiärrapport 1 per den 30 april

[illegible]

Uppföljning av resultatenheter

Anvisningar för ifyllande av blankett Resultatenheter

- 1) Resultatenhetens namn (intraprenader skall särskilt anges).
- 2) Resultatenhetens bruttobudget t.ex. beräknad ersättning (anges i tkr).
- 3) Här anges belopp som motsvarar 5 % av enhetens bruttobudget (anges i tkr).
- 4) Summan ska överensstämma med resultatenheternas resultat i bokslutet
- 5) Avser hela resultatet (100 % exkl. resultatfond).
- 6) Resultatenheterna ska föra över sitt resultat till följande år, både över- och underskott, som uppkommit till följd av enhetens eget handlande med maximalt 5% av enhetens bruttobudget för året
Resultatfonden får ha ett överskott med motsvarande maximalt 10 % av enhetens bruttobudget, vid underskott gäller 5 %.

Om blanketten inte räcker till kan flera rader infogas i tabellen. Kopiera formeln i kolumn 3.

Överförmyndarnämnden

Uppföljning av budget 2022 - Tertiärrapport 1 per den 30 april

Uppföljning av investeringsbudget 2022

Prognos (mnkr)	Utfall 2021	VP 2022	Avvikelse	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Inventarier och maskiner	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1

Överförmyndarnämnden

Uppföljning av budget 2022 - Terialrapport 1 per den 30 april

Ansökan om medel för avveckling/omstrukturering av lokaler

Ansökan i särskild beslutskläm och begärd budgetjustering.

Uppgiftslämnare:

[illegible]

Deltagande i Föreningen
Sveriges Överförmyndares
studiedagar och årsmöte 2022

9

ÖFF 2022/256

Handläggare
Maria Dorch
Telefon: 08-508 29 714**Till**
Överförmyndarnämnden

Deltagande i Föreningen Sveriges Överförmyndares studiedagar och årsmöte 2022

Förslag till beslut

Nämnden deltar i Föreningen Sveriges Överförmyndares studiedagar och årsmöte 2022 i Helsingborg.

Håkan Andersson
Förvaltningschef

Ärendet

Föreningen Sveriges Överförmyndare är en ideell organisation med för närvarande omkring 800 medlemmar. Föreningens ändamål är att främja överförmyndarverksamhet genom intressebevakning, kompetenshöjning samt erfarenhetsutbyte. Medlemmarna utgörs bland annat av förtroendevalda och tjänstemän vid landets överförmyndarnämnder.

Föreningen anordnar i likhet med tidigare år studiedagar i samband med föreningens årsmöte. 2022 års möte är förlagt till Helsingborg på Clarion Hotel & Congress SeaU den 24-26 augusti. Stockholms överförmyndarnämnd har deltagit vid dessa arrangemang under tidigare år. 2020 års möte genomfördes digitalt och 2021 års möte genomfördes i Jönköping. Förvaltningen föreslår att nämnden deltar även i årets studiedagar.

Programmet för de tre dagarna är fortfarande preliminärt och innehåller bland annat information från Justitiedepartementet om den nationella ställföreträdarutredningens förslag, Richard Edlepil från Bankföreningen tar upp problemen med bankernas restriktiva hållning och problem som att öppna bankkonton, Kalle Larsson från Sveriges Kommuner och Regioner tar upp aktuella frågor inom överförmyndarområdet, lagman Lars Holmgård och Jan Wallgren

samtalar om överförmyndarens och tingsrättens olika roller, ett fördjupningsseminarium om överförmyndare som inlett arbete med digitalisering samt en avslutande inspirationsföreläsning. Deltagarna kommer också att kunna delta i ett antal seminarier. Det preliminära programmet *bifogas*. Mer information finns på föreningens hemsida www.overformyndarna.se.

Bilaga

Program Föreningen Sveriges Överförmyndares studiedagar och årsmöte 2022

Program Studiedagarna i Helsingborg 2022

Onsdagen den 24 augusti 2022 – Fredag 26 augusti på Clarion Hotel & Congress SeaU

Onsdag 24 augusti

Moderator Johanna

Samuelsson

13:00-13:15

Öppnande med välkomstanförande

Ordförande Anita Holm

13:15-13.45

Inledningstalare

Barbro Westerholm

13.45-14.45

(eller 13.45-14.15 / 14.15 – 14.45)

Ställföreträdarutredningen

och/eller

Beslutsoförmögna / "Vem kan

fatta beslutet?"

Representant från Justitiedepartementet
chefs-JO

Elisabeth Rynning, tidigare

14:45-15:15

Kaffe

15:15-15.45

Överförmyndarens och tingsrättens olika roller

Lars Holmgård och Jan Wallgren

15:45-16:00

Representant från Överförmyndarenheten i Helsingborg kommun har ordet.

18:30

Kommunkväll på Sundspärlan

Kommunstyrelsens ordförande hälsar välkommen
underhållare

Lokal

Torsdagen den 25 augusti

08.30-09.00

God man tillika personlig assistent.

Innebär dubbla roller att det uppstår jävsituationer?

09.00-10.15

Parallella seminarier, pass 1 – inklusive kaffe

1a Erfarenhetsutbyte politiker *(tre diskussionsämnen?)*

Seminarieledare: Inga-Lill Röhr, Erik Danielsson, Mikael Arnström

1b Erfarenhetsutbyte tjänstemän. / Hur hanterar vi svåra ärenden?

Samtalsledare: Anita Holm, Anita Wirén Konstantis m.fl.

1c Fördjupningsseminarium / Digitalisering

Seminariet riktar sig till er som inlett arbetet med digitalisering.

Samtalsledare: Åsa Pålsson Stråe, Björn Bengtsson.

1d Tillfälliga godmanskap för barn och vuxna

Seminarieledare: Maria Dorch m.fl.

1e Goda sätt att arbeta med rekrytering av nya ställföreträdare?

Seminarieledare: Elisabeth Funseth m.fl.

1f Hantering av allmänna handlingar/sekretessbelagda ärenden

Seminarieledare: Jeanette Nilsson m.fl.

1g Motivering av beslut utifrån förvaltningslagen och klarspråk

Seminarieledare:

10:30-11:30

Aktuellt från FSÖ

(bildspel om styrelsen i FSÖ i

bakgrunden?)

Årsmöte och avtackning av ledamöter

(Årsmötesgruppen: Inga-Lill

Jeanette, Micael, Åsa)

Utlysning av stipendium

11:30-13:00 Lunch med möjlighet till besök hos utställarna/nätverkande

13:00-14:15

Aktuellt inom överförmyndarområdet

Kalle Larsson, SKR

14.30–15.45 start med kaffe på respektive station?

Parallella seminarier, pass 2 (se ovan)

19:00

Festkväll med underhållning på Clarion Hotel & Congress SeaU
in Sweden

Made

Fredagen den 26 augusti

09:00-10:00

Bankföreningen – (Öppnande av konton med mera)

Richard Edlepil

10:00-10:30

Kaffe

10:30-10:45

Inbjudan till studiedagarna 2023 i Skellefteå

Representant från Skellefteå överförmyndarnämnd hälsar oss välkomna!

10:45-12:15 Inspirationsföreläsare

Pelle Sandstrak

12:30 Avslutning med Lunch

Utställare:

Optio

Recruto

Explizit (Wärna)

Peribon (ÖFS)

Resursen (Provisum)

Solarplexus (Lex)

Infosoc

JP

JUNO

RFS

Wallgrens Juridik

Eva von Scheele/Peter Signäs

m.fl.

Funktionshinderrådets
protokoll 21 april 2022

10

ÖFF 2022/2

Protokoll fört vid socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 21 april 2022

Tid:

Kl. 14.00 – 16:00

Digitalt möte via Skype eller telefon**Närvarande:**

Se sidan 2 i protokollet

Justerat 2022-04-22

Gunilla Antemar
Ordförande

Torbjörn Dacke
Ledamot

Socialförvaltningen

Postadress: Box 44, 123 21 FARSTA
Besöksadress: Storforsplan 44, Farsta
Växel: 08-508 25 000
www.stockholm.se

Närvarande

Ledamöter

Gunilla Antemar (HSO/neuro)) ledamot
Torbjörn Dacke (HSO/FUB) ledamot
Niklas Bjurström (HSO/Epilepsi
föreningen i Stor-Stockholm)
Gunnar Sandström (SRF)

Tjänstemän

Fredrik Jurdell, Socialförvaltningen
Linda Hammes, Äldreförvaltningen
Gustav Hjorth Tegman, sekreterare
Anna Colliander, Socialförvaltningen
David Ekstrand, borgarrådssekreterare

**1. Sammanträdets öppnande och godkännande av
föredragningslista**

I ordinarie ordförande Lena Huss frånvaro utsågs Gunilla Antemar till sammanträdets ordförande. Gunilla öppnade sammanträdet. Föredragningslistan godkändes.

**2. Val av protokolljusterare och tid för justering av
protokollet**

Gunilla Antemar och Torbjörn Dacke justerar

3. Socialnämnden

3.1

Socialnämndens föredragningslista 2022-04-26

Rådet har tagit del av ärendet.

3.5

Barnets bästa vid fortsatt vård enligt LVU – Utredning som ett led i socialutskottets beredning av fråga om ändring i LVU- Svar till kommunstyrelsen KS 2022/274

Dnr 1.6-137/2022 (omedelbar justering)

Rådet har tagit del av ärendet.

3.6

Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar - Svar till kommunstyrelsen KS 2022/243

Dnr 1.6-119/2022 (omedelbar justering)

Rådets kommentar:

Rådet menar att det i utredning och i WHO:s rapport framgår att det finns brister kring tillgänglighet för ungdomar med funktionsnedsättning. Rådet undrar om stadsdelsnämnderna kommer att få resurser för att göra fritids- och ungdomsgårdar mer tillgängliga? Fredrik uppger att det närmast ligger på stadsdelsnämndsnivå och att eventuellt ökade resurser är en fråga för kulturnämnden. Fredrik föreslår att rådet lyfter frågan vidare.

3.7

Stadsgemensam visselblåsarfunktion - Svar till kommunstyrelsen KS 2021/1703

Dnr 1.6-8/2022 (omedelbar justering)

Rådet har tagit del av ärendet och är positiva till sådan funktion

3.8

En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker (SOU 2021:95) - Svar till kommunstyrelsen KS 2022/115

Dnr 1.6-66/2022 (omedelbar justering)

Rådet har tagit del av ärendet.

3.10

Slutbetänkande Hälso- och sjukvårdens beredskap - struktur för ökad förmåga (SOU 2022:6) - Svar till kommunstyrelsen KS 2022/307

Dnr 1.6-146/2021 (omedelbar justering)

Rådets kommentar:

Rådet funderar kring möjligheten till utökade gemensamma journal-system.

Fredrik uppger att fokus i slutbetänkandet framförallt ligger på hur sjukvården kan upprätthålla de allra viktigaste, mest fundamentala funktionerna i händelse av kris. Fredrik anser att frågan kring gemensamma journalsystem är viktig men att den ligger en nivå över det som behandlas i slutbetänkandet.

3.11

Rekommendation om att anta huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg - Svar till kommunstyrelsen KS 2021/1272

Dnr 1.6-575/2021

Rådet har tagit del av ärendet.

3.13

Månadsrapport för mars 2022

Dnr 1.2.2-72/2022

Rådet har tagit del av ärendet.

3.14

Utvärdering av relationsvårdscentrum (RVC) i Stockholm stad

Dnr 3.1.1-139/2022

Rådets kommentar:

Rådet anser att det är en bra utvärdering från där hänsyn tas till olika perspektiv. Rådet har en fråga kring hur man arbetar med våld i nära relation där en eller flera personer har funktionsnedsättning i Stockholms stad?

Fredrik tar med sig frågan till förvaltningen som återkopplar.

3.15

Rapportering av uppföljningsmodell för SIG

Dnr 3.1.1-147/2022

Rådet har tagit del av ärendet.

3.16

Rätt stöd i rätt tid – En genomlysning av socialtjänstdata för barn och unga i Stockholm stad

Dnr 3.1.1-681/2021

Rådet har tagit del av ärendet.

3.17

Inriktning av medel för lokala utvecklingsprojekt och studieresor 2023 samt redovisning av lokala utvecklingsprojekt genomförda under 2021

Dnr 3.2.2-104/2022

Rådet har tagit del av ärendet.

3.18

Tillsyn enligt tobakslagen i Stockholms stad hösten 2021

Dnr 1.4-65/2022

Rådet har tagit del av ärendet.

3.19

Patientsäkerhetsberättelse Gamlebo 2021

Dnr 1.3.3-126/2022

Rådet har tagit del av ärendet.

3.20

Idéburet offentligt partnerskap – om verksamhet för stöd till EU-medborgare i utsatthet

Dnr 2.3.4-680/2021 (omedelbar justering)

Rådets kommentar:

Rådet undrar vilka som står för kostnaden för EU-medborgare i utsatthet?

Fredrik förklarar att staden har det yttersta ansvaret för de som befinner sig inom kommunens gränser. Vid akut hjälpbehov kan socialtjänsten gå in med visst stöd. Men det är framförallt frivilligorganisationer som står för kostnader som kan uppstå för EU-medborgare i utsatthet.

3.21

Idéburet offentligt partnerskap - Utbildningsverksamhet för vuxna personer som är inskrivna i boendeenhetens verksamheter

Dnr 2.3.4-154/2022 (omedelbar justering)

Rådet har tagit del av ärendet.

4. Äldrenämnden

Inga handlingar då äldrenämnden hade sitt sammanträde den 19 april. Linda frågar om det ändå finns intresse för rådet att ta del av ärendena i det fall detta skulle ske någon mer gång.

Rådet uppger att de gärna tar del av handlingarna.

5. Överförmyndarnämnden**5.1**

Överförmyndarnämndens föredragningslista 2022-04-21

Rådet har tagit del av ärendet.

5.5

Anmälan av justerat protokoll 2022-03-17, allmänna ärenden

Dnr ÖFF 2022/172

Rådet har tagit del av ärendet.

5.8

Månadsrapport mars 2022

Dnr ÖFF 2022/1

Rådet har tagit del av ärendet.

6. Övrigt

Anna Colliander från socialförvaltningen har dragning kring utredning och verkställighet av insats bostad med särskild service och hur processen i staden ser ut vad gäller det.

Rådet har frågor kring hur det fungerar med själva nivåbedömningen och kring hur det fungerar om en utförarverksamhet inte accepterar den ersättning som en nivåbedömning har gett.

Anna informerar om hur nivåbedömningarna går till.

Anna informerar vidare att utförare inom valfrietssystemet måste acceptera den bedömda ersättningen. Det går inte att säga nej till en placering med hänvisning till ersättningsnivå. Sedan finns möjlighet att inkomma med klagomål på en bedömning samt även möjlighet att ändra nivå om den enskildes behov av stöd ändras.

Sedan finns det personer där staden måste hitta placering utanför valfrietssystemet genom direktupphandling och då tillkommer i regel en prisförhandling.

Rådet lyfter frågan kring om det finns någon risk att den enskilde inte får tillräckligt mycket stöd i form av habilitering/rehabilitering eftersom det kan påverka ersättningen negativt för utföraren. Något de har erfarenhet av från äldreomsorgen.

Anna informerar om att det sker årliga uppföljningar av insatsen och att det är beställaren som avgör huruvida det bör göras någon ny bedömning av ersättningsnivå eller inte.

Fredrik ger lite bakgrundshistorik till ersättningssystemet.

Rådet känner sig nöjda och tackar för presentationen.

7. Sammanträdet avslutas

Gunilla avslutade mötet

Flyktingmottagande med
anledning av
händelseutvecklingen i
Ukraina

12

ÖFF 2022/216

Handläggare
Kristofer Gisslén
Telefon: 08-508 29 865**Till**
Överförmyndarnämnden

Flyktningmottagande med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Som sitt yttrande över remissen överlämnar
överförmyndarnämnden förvaltningens tjänsteutlåtande.
Håkan Andersson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Rysslands invasion av Ukraina har medfört att en relativt stor del av den ukrainska befolkningen har varit tvungen att lämna sitt land och befinner sig nu på flykt. Migrationsverket har lämnat en prognos med olika scenarier gällande hur stort landets mottagande av flyktingar kommer att bli som spänner mellan 76 000 och 212 000 innan sommaren. Spannet mellan de olika scenarierna visar på svårigheten i att förutse vad händelseutvecklingen kommer att medföra, vilket betonar vikten av att de av stadens verksamheter som kommer bli berörda följer utvecklingen och står beredda men redan nu också ges förutsättningar för ett förstärkt arbete.

Av det remitterade förslaget framgår det att det är staten som har det huvudsakliga ansvaret för mottagandet av skyddsbehövande utifrån nuvarande lagstiftning men att lagändringar som påverkar kommunernas roll troligen kommer att ske inom kort. Inriktningen för stadens hantering är att staden i grunden klarar mottagande inom ramen för nämndernas ordinarie uppdrag men att det i förekommande fall behövs förstärkning av de processer och verksamheter som redan finns på plats. Staden besitter en stor kunskap och erfarenhet gällande hanteringen av de frågor som innefattas och har sedan tidigare välfungerande processer och en tydlig ansvarsfördelning. Erfarenheter och lärdomar från mottagandet under 2015-2016 kommer nu väl till användning och det

stora engagemang som finns hos allmänhet, civilsamhälle och näringsliv behöver tas tillvara.

I det remitterade förslaget identifieras fyra verksamhetsområden som bedöms beröras av detta ärende – förskola, skola, arbetsmarknad samt socialtjänst. Stadens övriga nämnder har även de ett stort ansvar som bedöms ligga inom ramarna för deras ordinarie verksamhet.

Stadsledningskontoret föreslår vissa specificerade ekonomiska tillskott samt att samtliga nämnder uppmanas att följa extraordinära kostnader till följd av mottagandet för att kunna ta del av eventuella ersättningar från staten samt att i stadens kommande större uppföljningsärenden ansöka hos kommunfullmäktige om kompensation.

De förstärkningar som föreslås kommer att medföra ökade kostnader för respektive verksamhet. Kostnadsersättning från staten ska sökas för insatser och förstärkning som inte åligger kommunerna utifrån en tillämpning av gällande lagstiftning. Staden kommer driva denna fråga i samverkan med Sveriges kommuner och regioner.

Remissen

Kommunstyrelsen har remitterat ett förslag om flyktingmottagande med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina (*bilagt*). I korthet avser förslaget att tydliggöra stadens inriktning samt föreslå förstärkningar som gör att staden har en stabil grund för mottagande av flyktingar. Osäkerheten kring hur kriget i Ukraina påverkar stadens verksamheter medför att stadsledningskontoret ser ett behov av att stadens nämnder ges förutsättningar att förstärka sitt arbete samtidigt som utvecklingen, både avseende verksamheter, samverkan och ekonomi kommer följas för att staden ska kunna komma att fatta ytterligare beslut under året.

Ärendets beredning

Förslaget om flyktingmottagande med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina har remitterats till stadens samtliga nämnder, samt stadsledningskontoret för yttrande senast 25 maj 2021. Inom förvaltningen har ärendet beretts inom staben samt enheten Tillsyn och utredning 3.

Förvaltningens synpunkter

Ekonomiska konsekvenser

De barn som kommer från Ukraina inom ramen för massflyktsdirektivet betraktas inte som kvotflyktbarn och ska därför ges samma stöd som ensamkommande barn som anländer utanför mass-

flyktsdirektivet. Det innebär att det inte ska utses någon särskilt förordnad vårdnadshavare för dessa barn utan en god man.

Överförmyndarnämnden står för hela arvoderingen av dessa gode män. Fram till 21 april 2022 hade det kommit 21 barn från Ukraina. Mottagningskurvan för de närmast föregående veckorna pekar på att Stockholms stad möter en ökning av antalet barn som anvisas till staden, vilket också får ekonomiska konsekvenser för överförmyndarnämnden i form av ökade utlägg för arvoden för de gode männen. Det finns dock inga tecken som tyder på att staden står inför en anstormning av anvisade ensamkommande barn.

I dagsläget saknas det inom nämndens egen ram utrymme för kostnadsökningar vad beträffar arvoderingen, men varje år söker överförmyndarnämnden medel ur den centrala medelsreserven i samband med tertialrapport 2 för att täcka ökade arvoderingskostnader. Det är förvaltningens bedömning att det är möjligt att täcka sådana kostnadsökningar även för innevarande budgetår på motsvarande sätt.

Migrationsverket betalar därtill ut olika schabloner för mottagandet av ensamkommande barn. Dessa redovisas nedan.

Schablonersättning för ensamkommande barn med uppehållstillstånd ("barnschablonen")

Barnschablonen är en engångsersättning om 30 000 kronor som Migrationsverket betalar ut till staden för varje kommunplacerat ensamkommande barn under 18 år. Utbetalning görs månaden efter att dygnschablonersättning för vård och boende eller faktiska kostnader beviljats första gången. Arbetsmarknadsnämnden fördelar barnschablonen i sin helhet till den stadsdelsnämnd som har socialtjänstansvar för barnet.

Grundersättning

Migrationsverket betalar ut en grundersättning till staden i början av varje år. Medlen är en del av arbetsmarknadsnämndens intäktskrav och ska bokföras på arbetsmarknadsnämnden.

Fast och rörlig ersättning för mottagande av ensamkommande barn
Migrationsverket betalar ut en årlig ersättning till staden för beredskap och kapacitet för mottagande av ensamkommande barn. En del är fast och uppgår till 500 000 kronor per kommun. Den rörliga delen betalas ut för det antal barn som kommunen förväntas ta emot under innevarande år enligt Migrationsverkets prognos i februari varje år. Ersättningen är 9 450 kronor per barn. Medlen är en del av arbetsmarknadsnämndens intäktskrav och ska bokföras på arbetsmarknadsnämnden.

Engångsersättning asylsökande ensamkommande barn

Ersättningen för mottagandet av ensamkommande barn består huvudsakligen av ett schablonbaserat engångsbelopp samt fasta schablonersättningar per dygn. För barn som anvisas till kommunen efter 1 juli 2017 erhåller kommunen en engångsersättning om 52 000 kronor per barn. Ersättningen ska täcka kostnaderna för utredning, god man, resor, tolk med mera. Enligt beslut i kommunfullmäktige fördelas 85 procent av ersättningen till stadsdelsnämnden, medan resterande 15 procent läggs till arbetsmarknadsnämndens intäktskrav, för att kunna fördelas till överförmyndarnämnden i budget. Migrationsverket betalar ut ersättningen till arbetsmarknadsnämnden som sedan fördelar aktuell del av ersättningen (44 200 kronor) till den stadsdelsnämnd som har socialtjänstansvar för barnet.

Schablonersättning per dygn för ensamkommande barn

Ersättningen för asylsökande samt kommunplacerade ensamkommande barn under 18 år är 1 350 kronor per dygn och barn. För kommunplacerade unga som fyllt 18 år men inte 21 år är ersättningen 750 kronor per dygn och barn. Beviljad ersättning fördelas av arbetsmarknadsnämnden till stadsdelsnämnden i sin helhet.

För de ensamkommande barn som är folkbokförda i staden men som inte är aktuella i någon stadsdelsnämnd bokförs beviljad ersättning på arbetsmarknadsnämndens intäktskrav.

Ersättning efter ansökan ensamkommande barn

Utöver de schablonbaserade ersättningarna kan kommunen ansöka om vissa ytterligare ersättningar för ensamkommande barn:

- För barn i ankomstfasen kan kommunen ansöka om ersättningen om 3 000 kronor per asylsökande barn och dygn. Ersättning kan betalas ut för tiden från ankomst tills anvisad kommun tar över ansvaret. Socialnämnden ansvarar för mottagandet av ensamkommande barn i ankomstfasen och mottar ersättningen från Migrationsverket.
- För kommunmottagna barn kan kommunen beviljas ersättning för faktiska kostnader för vård enligt Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga eller motsvarande vård enligt socialtjänstlagen (2001:453) samt ersättning för särskilt förordnad vårdnadshavare. Ersättning kan också beviljas för ekonomiskt bistånd till kommunplacerade ensamkommande unga 18-20 år som studerar på gymnasiet. Beviljade medel utbetalas av arbetsmarknadsnämnden till stadsdelsnämnderna i sin helhet.

Överförmyndarnämndens budget ska för ensamkommande barn täcka arvoden och ersättningar för eventuella resor som gode mannen gör inom sitt uppdrag eller ersättning för därtill hörande kostnader som uppstått till följd av uppdraget. Dessa kostnader ska inrymmas i den budget som överförmyndarnämnden har till sitt förfogande för arvoden. Förvaltningen bedömer att de medel som tilldelas överförmyndarnämnden täcker de faktiska kostnader som nämnden har för verksamheten.

Vid ett ökat antal flyktingar till kommunen räknar förvaltningen med ett merarbete även gällande vuxna personer. I de fall en enskild saknar förmåga att på grund av sjukdom bevaka sina rättigheter gör Migrationsverket en anmälan om behov av god man enligt 11 kap. 4 § Föräldrabalken (1949:381). Dessa uppdrag är ofta komplicerade och är dessutom svåra att rekrytera lämpliga personer till.

Barnkonsekvenser

Alla länder som ratificerat barnkonventionen ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att ett barn som söker flyktingstatus eller anses som flykting i enlighet med tillämplig internationell eller nationell rätt och tillämpliga förfaranden, och oberoende av om det kommer ensamt eller tillsammans med sina föräldrar eller någon annan person, får lämpligt skydd och humanitärt bistånd vid åtnjutandet av de tillämpliga rättigheter som anges i barnkonventionen och i andra internationella instrument som rör mänskliga rättigheter eller humanitär rätt. Migrationsverket påminner vid varje anvisning av ett nytt barn att det åligger kommunerna att skyndsamt ombesörja att barnen får en god man som kan bevaka barnens intressen. Ju fortare en god man utses, desto fortare kan barnet beredas möjlighet till skolgång och personlig utveckling. Stockholms stad har en god beredskap för att kunna ta emot ensamkommande barn. Det finns gode män att utse och intresset från allmänheten om att få bli god man är också tämligen gott. Ur det perspektivet bedömer förvaltningen att barnets bästa tillgodoses i processen med att förordna gode män.

Bilaga

Bilaga 1 Remissversion Flyktingmottagande med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina

Handläggare
Björn Dahlberg
Telefon: 0850829474**Till**
Kommunstyrelsen

Flyktingmottagande med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina

Initiativärende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Stadens inriktning för mottagande av flyktingar med anledning av invasionen av Ukraina godkänns i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande
2. Socialnämnden ska upprätta nödvändiga avtal med nationell myndighet om boendelösningar där inriktning är full kostnadstäckning från statlig nivå samt att med detta som grund göra nödvändiga inhyrningar
3. Samtliga nämnder ska, där det uppstår, följa extraordinära kostnader till följd av mottagandet för att kunna ta del av eventuella ersättningar från staten samt att i stadens kommande större uppföljningsärenden kunna ansöka om kompensation.

Kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Nämnderna medges budgetjustering med 30 mnkr för att förstärka och anpassa ordinarie verksamhet. Finansiering sker ur *Central medelsreserv:2 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov i 2022* års budget enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Nämnderna medges budgetjustering med 10 mnkr för att stärka civilsamhället och föreningslivets möjligheter att bistå målgruppen. Finansiering sker ur *Central medelsreserv:2 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov i 2022* års budget enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Rysslands invasion av Ukraina har medfört att en relativt stor del av den ukrainska befolkningen har varit tvungen att lämna sitt land och befinner sig nu på flykt. Migrationsverket har lämnat en prognos med olika scenarier gällande hur stort landets mottagande av flyktingar kommer att bli som spänner mellan 76 000 och 212 000 innan sommaren. Spannet mellan de olika scenarierna visar på svårigheten i att förutse vad händelseutvecklingen kommer att medföra vilket betonar vikten av att de av stadens verksamheter som kommer bli berörda följer utvecklingen och står beredda men redan nu också ges förutsättningar för ett förstärkt arbete.

EU:s medlemsstater beslutade den 4 mars 2022 om att aktivera massflyktsdirektivet. Det innebär att en ukrainsk medborgare eller en person som har skyddsstatus i Ukraina och har lämnat landet efter den ryska invasionen kan få omedelbart skydd i Sverige och ett tidsbegränsat uppehållstillstånd.

Stockholms stad kommer med anledning av Rysslands invasion av Ukraina ställas inför en rad olika utmaningar inom ett flertal av de verksamhetsområden som innefattas av det kommunala ansvaret. Dessa utmaningar medför att stadens verksamheter på kort tid kan komma att behöva förstärkas. Detta ärende avser tydliggöra stadens inriktning samt föreslå förstärkningar som gör att staden har stabil grund för mottagande av flyktingar.

Det är viktigt att staden tar en aktiv roll utifrån aktuell lagstiftning, de uppdrag och det ansvar som åligger landets kommuner. Stadsledningskontoret kan konstatera att det är staten som har det huvudsakliga ansvaret för mottagandet av skyddsbehövande utifrån nuvarande lagstiftning men att lagändringar som påverkar kommunernas roll troligen kommer att ske inom kort. Inriktningen för stadens hantering är att staden i grunden klarar mottagande inom ramen för nämndernas ordinarie uppdrag men att det i förekommande fall behövs förstärkning av de processer och verksamheter som redan finns på plats. Staden besitter en stor kunskap och erfarenhet gällande hanteringen av de frågor som innefattas och har sedan tidigare välfungerande processer och en tydlig ansvarsfördelning. Erfarenheter och lärdomar från mottagandet under 2015-16 kommer nu väl till användning och det stora engagemang som finns hos allmänhet, civilsamhälle och näringsliv behöver tas tillvara.

Detaljerna om hur mottagandet ska fungera över tid och kring hur tillämpningen ska fungera i praktiken för kommunernas räkning är under bearbetning av statliga myndigheter. Stadsledningskontoret

följer utvecklingen noga. Stadsledningskontoret anser att det är angeläget att det trots oklarheter finns tydliga utgångspunkter för stadens verksamheter i detta skede samt att kostnadsersättning från staten ska sökas för insatser och förstärkning som inte åligger kommunerna utifrån en tillämpning av gällande lagstiftning.

Inriktningen gällande stadens kommunikation med målgruppen är att denna ska ske genom de ordinarie processer och strukturer som redan finns. Fokus kan med fördel läggas på digital kommunikation då målgruppen bedöms kunna ta del av denna på ett fullgott sätt. Welcome House, stadsdelsnämndernas medborgarkontor och Kontaktcenter utgör en viktig del i detta arbete, ett arbete som kan komma att behöva förstärkas.

De verksamhetsområden som särskilt berörs i detta ärende är förskola, skola, arbetsmarknad samt socialtjänst. Stadens övriga nämnder har även de ett stort ansvar som bedöms ligga inom ramarna för deras ordinarie verksamhet. I ärendet lämnas en bedömning av de behov som kan komma att uppstå inom de särskilda verksamhetsområdena samt de ekonomiska konsekvenser som det kan medföra.

Stadsledningskontoret föreslår vissa specificerade ekonomiska tillskott samt att samtliga nämnder uppmanas att följa extraordinära kostnader till följd av mottagandet för att kunna ta del av eventuella ersättningar från staten samt att i stadens kommande större uppföljningsärenden ansöka hos kommunfullmäktige om kompensation.

De förstärkningar som föreslås kommer att medföra ökade kostnader för respektive verksamhet. Kostnadsersättning från staten ska sökas för insatser och förstärkning som inte åligger kommunerna utifrån en tillämpning av gällande lagstiftning. Stadens kommer driva denna fråga i samverkan med Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fattar beslut enligt de förslag som lämnas utifrån de bedömningar och synpunkter som redogörs för i ärendet.

Bakgrund

Rysslands invasion av Ukraina har medfört att en relativt stor del av den ukrainska befolkningen har varit tvungen att lämna sitt land och befinner sig nu på flykt. En majoritet av dessa finns i nuläget i de länder som gränsar till Ukraina även om ett stort antal också har anlänt till andra länder inklusive Sverige. Migrationsverket har lämnat en prognos som enligt huvudscenariot innebär att cirka 76 000 personer från Ukraina komma att söka skydd i Sverige under perioden mars till juni. Myndigheten har även lämnat prognoser på ett lägre och ett högre scenario om 27 000 respektive 212 000 personer som kan komma innan sommaren. Spannet mellan de olika scenarierna visar på svårigheten i att förutse vad händelseutvecklingen kommer att medföra vilket betonar vikten av att de av stadens verksamheter som kommer bli berörda följer utvecklingen och står beredda men redan nu också ges förutsättningar för ett förstärkt arbete.

EU:s medlemsstater beslutade den 4 mars 2022 om att aktivera massflyktsdirektivet. Det innebär att en ukrainsk medborgare eller en person som har skyddsstatus i Ukraina och har lämnat landet efter den ryska invasionen kan få omedelbart skydd i Sverige och ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Tillståndet beviljas 1 år till och med den 3 mars 2023 med möjlighet till förlängning som mest totalt 3 år.

Personer som har beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet omfattas av lagen om mottagande av asylsökande (LMA). Det innebär att de har rätt till logi, bostadsersättning, dagersättning, skola och förskola för barn, vård som inte kan vänta och att arbeta.

Migrationsverket ansvarar enligt LMA för boende och dagersättning. Samtidigt har kommunerna ansvar för att tillhandahålla en rad verksamheter, bland annat skola och förskola. Migrationsverket har också bett kommunerna inventera möjliga boendeplatser. Vistelsekommunen har vidare en skyldighet att vid behov tillfälligt ansvara för mottagandet under en övergångstid till dess att Migrationsverket tar över ansvaret enligt LMA. Detta med anledning av att Migrationsverket kan ha svårt att klara det första mottagandet skyndsamt om många personer söker enligt massflyktsdirektivet samtidigt. Till skillnad från vad som gäller för asylsökande är det tidpunkten för beviljande av uppehållstillstånd med tillfälligt skydd som avgör när personen börjar omfattas av LMA.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för kvalitet och säkerhet.

Ärendet

Detta ärende avser tydliggöra stadens inriktning samt föreslå förstärkningar som gör att staden har stabil grund för mottagande av flyktingar. Hur landet och staden kommer att påverkas av kriget i Ukraina är fortsatt väldigt osäkert och Migrationsverkets prognoser visar på hur svårt det är att försöka förutse vad utvecklingen kommer innebära. Detta medför att stadsledningskontoret ser ett behov av att stadens nämnder ges förutsättningar att förstärka sitt arbete samtidigt som utvecklingen, både avseende verksamheter, samverkan och ekonomi kommer följas för att staden ska kunna komma att fatta ytterligare beslut under året.

Stockholms stad kommer med anledning av Rysslands invasion av Ukraina ställas inför en rad olika utmaningar inom ett flertal av de verksamhetsområden som innefattas av det kommunala ansvaret. Dessa utmaningar medför att stadens verksamheter på kort tid kan komma att behöva förstärkas. Det är dock svårt att i nuläget fastslå omfattningen på eventuella förstärkningar då situationen och prognoserna rörande antalet individer som lämnar Ukraina förändras i snabb takt.

Flyktingmottagandet i ett kommunalt perspektiv

Det finns flertalet osäkerheter rörande kommunernas ansvar kopplat de rättigheter personer har genom ett uppehållstillstånd under EU:s massflyktdirektiv. Stadens ansvar att tillhandahålla skol- gymnasie- och förskoleplats är tydligt. Frågan om rätt till ekonomiskt nödbistånd och till någon form av äldreomsorg är exempel på frågor som är oklara. Det är i dagsläget okänt hur snabbt de frågetecken som finns kommer att kunna rätas ut och hur ekonomiska överenskommelser mellan stat och kommun kommer att se ut.

Flera samverkande skäl gör det svårbedömt i vilken takt personer kommer att etablera sig med Stockholm som boendeort. Det beror dels på möjligheten för ukrainare att under Schengenavtalet vistas viseringsfritt i Sverige 90 dagar och dels på att personer, innan de kan vända sig till den kommun där de är bosatta för exempelvis plats i skola, först av Migrationsverket måste beviljas uppehållstillstånd under EU:s massflyktdirektiv. En process som tar viss tid och även kan påverkas av myndighetens kapacitet för handläggning. Många av de personer som kommer till Sverige finner också initialt annat boende än via Migrationsverket. Såväl civilsamhälle som näringsliv tillhandahåller en stor volym bostäder och tillgodoser grundläggande behov samt att även privatpersoner i hög omfattning och i mer eller mindre formaliserade nätverk på motsvarande sätt öppnar sina hem. Här finns sannolikhet för

situationer där sådana boendelösningar inte visar sig hållbara på sikt varpå personer först efter viss tid i Sverige kliver in i processen för att söka uppehållstillstånd under massflyktsdirektivet hos Migrationsverket.

Vid tillämpning av LMA är det Migrationsverket som ska erbjuda boende för de som behöver det. Migrationsverket har signalerat att kommunerna behöver bistå i boendefrågan på kort sikt och även under vistelsetiden i Sverige, med ersättning från staten. Regeringen arbetar fram tillsammans med berörda myndigheter förslag till lagändringar för att åstadkomma en jämnare fördelning av flyktingar över landet där en anvisningsmodell ska tillämpas. Hur detta ska tillämpas och hur ett ersättningssystem ska se ut är i dagsläget oklart.

Avslutningsvis innebär tillämpningen av LMA sannolikheten för att individer/familjer behöver mer stöd och hjälp jämfört de rättigheter man har genom uppehållstillstånd under massflyktsdirektivet. Behov som i flera delar kan vara sådant som faller inom kommunernas ansvar såsom LSS och äldreomsorg. En sådan utveckling skulle kräva dialog och ekonomiska överenskommelser med nationell nivå. Vidare skulle den ställa ytterligare krav på resurser i stadens verksamheter. Slutligen skulle även stora behov av rådgivning uppstå, till individerna/familjerna själva men även till frivilligkrafter som är dem nära.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Det är viktigt att staden tar en aktiv roll utifrån aktuell lagstiftning, de uppdrag och det ansvar som åligger landets kommuner. Stadsledningskontoret kan konstatera att det är staten som har det huvudsakliga ansvaret för mottagandet av skyddsbehövande utifrån nuvarande lagstiftning men att lagändringar som påverkar kommunernas roll troligen kommer att ske inom kort.

Inriktningen för stadens hantering är att staden i grunden klarar mottagande inom ramen för nämndernas ordinarie uppdrag men att det i förekommande fall behövs förstärkning av de processer och verksamheter som redan finns på plats. Staden besitter en stor kunskap och erfarenhet gällande hanteringen av de frågor som innefattas och har sedan tidigare välfungerande processer och en tydlig ansvarsfördelning. Erfarenheter och lärdomar från mottagandet under 2015-16 kommer nu väl till användning och det stora engagemang som finns hos allmänhet, civilsamhälle och näringsliv behöver tas tillvara

Detaljerna om hur mottagandet ska fungera över tid och kring hur tillämpningen ska fungera i praktiken för kommunernas räkning är under bearbetning av statliga myndigheter. Stadsledningskontoret följer utvecklingen noga. Stadsledningskontoret anser att det är angeläget att det trots oklarheter finns tydliga utgångspunkter för stadens verksamheter i detta skede samt att kostnadsersättning från staten ska sökas för insatser och förstärkning som inte åligger kommunerna utifrån en tillämpning av gällande lagstiftning.

Nedan följer en bedömning av de behov som kan uppstå med ovanstående som bakgrund samt de ekonomiska konsekvenser de medför:

Skola/förskola samt stadsdelsnämndernas öppna verksamheter

Förskole- och skollokaler

Som ovan beskrivits har staden ett tydligt ansvar att tillhandahålla skol- och förskoleplats för de barn som kommer och som registrerats på Migrationsverket. Staden har sedan tidigare beviljat förskoleplats för de barn som sökt asyl i Sverige.

För att hantera ett ökat barn- och elevantal behöver fler befintliga lokaler sättas i bruk, till exempel förlänga tidsbegränsade bygglov. Primärt berörs utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna, men andra nämnder kan komma att påverkas. Det kan även komma att uppstå behov av inhyrning av nya lokaler. Inventering av tomställda lokaler pågår och berörda nämnder har även en pågående dialog med SISAB. Befintliga lokaler ses över för möjlighet att effektivisera utnyttjandet. En del av de lokaler som är möjliga att använda förutsätter ledtider för iordningställning. Inhyrningar av nya lokaler har ytterligare ledtider bland annat för beslutsprocessen. Det är därför viktigt att staden så snart som möjligt får mer klarhet och indikation kring förväntade volymer för att utbildningsnämnden ska kunna gå vidare i frågan.

Stadsledningskontoret kan också konstatera att det samtidigt innebär en risk för att nämnden framgent kommer stå med tomställda lokaler. I nuläget är det inte möjligt att uppge vilken kostnad det skulle innebära då det så tydligt är beroende av mottagandets omfattning. Omfattningen av antalet som kommer till Stockholm samt de fristående skolornas möjlighet att ta emot påverkar.

Tolkar och lärare med språkkunnighet

Utbildningsnämndens START Stockholm koordinerar redan idag mottagande av barn och unga i stadens skolor och förskolor. Verksamheterna i sin tur har rutiner och arbetssätt för att ta emot nya barn och elever. Förvaltningen arbetar också för att skala upp möjligheten att tillhandahålla undervisning i modersmålsundervisning och studiehandledning i ukrainska och i ryska. En viktig faktor för möjligheterna till utökning av skol- gymnasie- och förskoleplatser är tillgången till tolkar vid START Stockholm samt lärare och annan personal vid såväl Språkcentrum som skol- och förskoleverksamheter som talar ukrainska och ryska. Utbildningsnämnden behöver se över möjligheten att skala upp att tillhandahålla undervisning i modersmålsundervisning och studiehandledning i ukrainska och i ryska genom exempelvis inventering samt att stötta i arbetet med validering av lärarkompetens.

Vid en fortsatt behovsökning under sommaren kommer verksamheten behöva ha en högre bemanning under semesterperioden än vid ett normalläge. Även detta kommer att medföra utökade kostnader jämfört med ett flyktingmottagande på vanlig nivå.

Elevhälsan

En ökad belastning på elevhälsan med behov av omprioriteringar kan komma att uppstå. Vid hög tillströmning kan det uppstå ett behov av förstärkt bemanning av elevhälsans medicinska insats (EMI) på skolnivå, framförallt av skolsköterskor för att kunna erbjuda alla barn och ungdomar följande:

- Ett inledande hälsobesök för bedömning av eventuellt behov av kompletterande vaccinationer i enlighet med det nationella barnvaccinationsprogrammet samt bedömning av behov av ytterligare vård, antingen via EMI eller via Region Stockholm.
- Kompletterande vaccinationer enligt barnvaccinationsprogrammet där behov av bedömning, vaccinationsplanering och ordination av en skolläkare kan behövas.
- Fortsatta insatser enligt EMI:s basprogram samt löpande uppföljning av medicinska behov vilket görs av samtliga barn och unga i syfte att säkerställa kvalitet och patientsäkerhet inom ramen för EMI:s uppdrag.

En viktig faktor för att EMI ska klara sitt uppdrag är att Region Stockholm har kapacitet att erbjuda alla barn och ungdomar med status som massflykting eller asylsökande hälsobesök med tillhörande provtagning samt vid behov efterföljande vård och vaccinationer i enlighet med det vaccinationsprogram som regionen

ansvarar för gentemot målgruppen. Samverkan med regionen sker i denna fråga.

Öppna verksamheter

Stadsdelsnämndernas öppna verksamheter utgör en viktig resurs i arbetet med den aktuella målgruppen och verksamheterna kan komma att behöva anpassas efter förändrade och nya behov. Exempel på verksamheter som kan utgöra en viktig resurs är öppen förskola, seniorträffar, fritidsverksamhet, parklekar och stadsdelsnämndernas medborgarkontor. Det är särskilt viktigt redan i det initiala skedet att öppen förskola anpassar sin verksamhet i de delar av staden där det finns evakueringsboenden och sedermera mer långsiktiga boendeplaceringen.

Inför sommaren kan det också bli aktuellt med sociala aktiviteter och ett arbete med fritidsverksamhet med mera. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna, tillsammans med exempelvis kulturnämnden och idrottsnämnden, planerar för att det under sommarmånaderna kan behövas förstärkta insatser och bemanning och det kan även bli aktuellt att koppla samman stadens arbete med feriearbetande ungdomar med att genomföra dessa aktiviteter.

Socialtjänst

Uppsökande verksamhet

Vid ett eventuellt ökat inflöde av ukrainska flyktingar till Stockholms Centralstation och stadens hamnar kan stadens bemanning behöva förstärkas vilket i första hand kan ske genom medarbetare från andra verksamheter inom socialförvaltningen. Skulle ökning bli i samma nivåer som under 2015 skulle det även krävas ytterligare resurser från andra förvaltningar och kanske även från civilsamhället, vilket då kräver samordning.

Erfarenheter från tidigare krig och flyktingströmmar visar att kvinnor och barn riskerar att utsättas för olika typer av våld och övergrepp så väl innan de lämnar sitt hemland, som under flykten och i en osäker situation i det nya landet. I sammanhanget behöver särskild hänsyn tas till gruppen kvinnor och barn med funktionsnedsättning som riskerar en dubbel utsatthet mot bakgrund av sin funktionsnedsättning. Att vara på flykt innebär ofta en ekonomisk osäkerhet och det finns risk att kvinnor utnyttjas i utbyte mot mat och enklare varor. De riskerar även att utsättas för verbalt, fysiskt och sexuellt våld av människosmugglare och att bli föremål för människohandel. Det kan därför uppstå ett behov av ökade resurser för arbetet med att motverka prostitution och människohandel.

Socialnämnden följer frågan noga och nämndens regionkoordinatorer mot människohandel ingår i det länsövergripande operativa arbetet i samverkan med polisen och berörda kommuner, främst Nynäshamn.

Samhällsvägledning

Under förutsättning att det blir aktuellt med kommunplaceringar för massflyktingar, och beroende på vad som i så fall kommer ingå i kommunernas ansvar kommer det att bli viktigt att utöka samhällsvägledningen på Intro Stockholm. Det går i nuläget inte att bedöma i vilken omfattning.

De ukrainska flyktingarna har inte rätt till samhällsorientering eller annan introduktion till det svenska samhället. Stadens verksamheter bör samarbeta med civilsamhället, exempelvis de organisationer som samlar ukrainare med längre bakgrund i Sverige. Dessa och andra kan vara en brygga mellan målgruppen och det svenska samhället, exempelvis genom att bistå i att förklara det svenska samhället och lotsa till rätt instanser.

Ensamkommande barn och unga

I dagsläget är endast två procent av de flyktingar som kommer från Ukraina ensamkommande barn och unga. Om den andelen skulle öka kraftigt kan det innebära ett ökat behov av jour- och familjehem vilket skulle kräva förstärkta resurser både hos socialnämnden och stadsdelsnämnderna för utredning, uppföljning och kontroll av jour- och familjehem. Ett större antal anvisade ensamkommande barn och unga skulle också innebära behov av förstärkta resurser för barn- och ungdomsutredningar. Det kan även skapa ett ökat behov av ankomstboenden, HVB-hem och stödboenden.

Den ansvarsfördelning som finns i staden för mottagandet av ensamkommande barn och unga gäller fortsatt även för den aktuella målgruppen, exempelvis stadsdelsnämndernas ansvar för ställföreträdande vårdnadshavare. Vid en ökad mängd ärenden kan överförmyndarnämnden behöva tillföras ytterligare resurser.

Ersättningsnivåerna för mottagande av ensamkommande barn är lägre än vad de var när staden tog emot som flest i gruppen under 2015. En stor ökning av antalet ensamkommande barn och unga, med de nya ersättningsnivåerna, skulle innebära en ekonomisk belastning på stadsdelsnämnderna.

Boendelösningar

Mycket är ännu oklart gällande regelverket och förutsättningarna för massflyktsdirektivet. Detaljerna om hur mottagandet ska fungera över tid och kring hur tillämpningen ska fungera i praktiken för kommunernas räkning är under bearbetning av statliga myndigheter. Berörda parter på nationell nivå är angelägna om att hitta en modell som fungerar bättre än det arbetssätt som gällde 2015 då vissa kommuner, med små resurser, blev hårt belastade. Om det blir en sådan lösning och om det anländer personer i den utsträckning som Migrationsverket prognostiserar för kommer Stockholms stad behöva planera för ett betydligt större mottagande än vad som tidigare gjorts. Det är dock osäkert gällande vilka beslut som kommer fattas och vilka konsekvenser det kommer att få för kommunerna. Innan de juridiska förutsättningarna är klarlagda kan staden inte bygga upp verksamheter som eventuellt inte kommer att användas, men förberedelser behöver påbörjas.

I planering och förberedelser är det av stor vikt att samverkan sker inom staden mellan nämnder och bolagsstyrelser samt i nära dialog med såväl civilsamhälle som näringsliv.

Ett beslut om att de ukrainska flyktingarna ska placeras i kommunerna utifrån en ny anvisningsmodell skulle kunna medföra att Intro Stockholm behöver förstärkas till samma omfattning som det var när mottagandet var som störst 2017. Det skulle innebära att verksamheten mer än fördubblas. I ett sådant läge skulle förmodligen även SHIS behöva förstärkas.

Särskilt viktigt från stadens sida är att Migrationsverket har en modell för boendeplacering som gör att flyktingarna får en så varaktig placering så tidigt som möjligt. Det bör vara samma geografiska område för exempelvis en evakueringsplacering som för den mer långsiktiga placeringen.

Samordning av frivilliga initiativ

De beslut som fattas på nationell nivå rörande möjligheter till boende, utbildning, folkbokföring och ersättning kommer att påverka både kommuners och frivilligorganisationer. I det fall frivilligorganisationer tar eller får ett ökat ansvar kan det komma att behövas samordning över tid.

Egen försörjning**Integrationspakten**

Antalet arbetsgivare som vill ingå i pakten med anledning av kriget i Ukraina har än så länge endast ökat med ett fåtal. Om antalet nyanlända fortsätter att öka förväntas dock även antalet arbetsgivare som vill ansluta sig att göra det. Arbetsmarknadsnämnden har redan

innan krisen i Ukraina redogjort för att det behövs förstärkning i form av personella resurser för att hantera och utveckla medlemsnätverket, ett arbete som ska ske i nära samverkan och dialog med Jobbtorg Stockholm och Vuxenutbildningen. Det behovet har blivit tydligare i och med stadens mobilisering för ett bra mottagande av ukrainska flyktingar, inte minst vad gäller det långsiktiga målet om egen försörjning.

Det pågår ett arbete med att förbereda personalförstärkning i arbetet, men det är oklart hur snabbt det kan ske. Om det skulle visa sig att behovet av förstärkning ökar inom den närmsta tiden kan det bli aktuellt med en omfördelning av befintlig personal.

Welcome House - Etableringscentrum

Welcome House är stadens en väg in för nyanlända. Detta gäller även de som får uppehållstillstånd genom massflyktsdirektivet. Det är viktigt att målgruppen nås av information om att Welcome House finns och vad som erbjuds där.

Kompetenskartläggning/validering

Genom Etableringscentrum, inom ramarna för Welcome House, kan ukrainare som har fått arbets- och uppehållstillstånd genomföra en kompetenskartläggning och få information om validering. För att kunna genomföra kompetenskartläggningar behöver resurser i form av studie- och yrkesvägledare förstärkas. Eventuellt kan förstärkning med en studie- och yrkesvägledare även komma att behövas.

Jobbmatchning

Etableringscentrum arbetar, tillsammans med Integrationspakten, med jobbmatchning samt med arbetsförberedande aktiviteter såsom stöd med att ta skriva CV, intervjuträning och kunskaper om arbetsrätt. Arbetsmarknadsnämnden räknar i olika scenarier på att alltifrån 400 till 1300 individer kan vara i behov av stöd och jobbmatchning. Stadsledningskontoret bedömer att de genom att omprioritera resurser och flytta personal, på kort sikt och snabbt kommer kunna möta behoven vid ett relativt lågt till medelstort antal nyanlända. Skulle antalet dock bli högt kommer svårigheter med bemanning uppstå.

Föreningsaktiviteter

Etableringscentrum har ett etablerat samarbete med cirka 100 föreningar och erbjuder gratis prova på-föreningsaktiviteter för vuxna nyanlända i syfte att främja psykisk och fysisk hälsa, språkutveckling och nätverksbyggande. Det behöver framgent klargöras om ersättningen till föreningar även ska gälla de ukrainare som har fått tillstånd enligt massflyktsdirektivet, detta skulle i så

fall innebära något ökade kostnader samt behov av vissa administrativa resurser.

Utöver ersättningen till föreningar behövs även resursförstärkning, en föreningssamordnare, för att arbeta med matchning till föreningar.

Satsning på studieförbunden för språkcirklar

Arbetsmarknadsnämnden har inlett diskussioner med representanter för studieförbunden och folkhögskolan för att se hur dessa kan bidra med språkcirklar. Folkbildningsrådet har, bland andra, insatser för asylsökande för att de ska ha en meningsfull asylperiod samt svenska för föräldralediga. Den undervisning i svenska som studieförbunden anordnar behöver förstärkas och utvecklas tillsammans med branscher som har kompetensbrist, bland annat genom nätverket i Integrationspakten. Språkcirklar kan, till exempel, kompletteras med korta, praktiska yrkesutbildningar samt matchning mot arbetsgivare. Kulturnämnden, som har upparbetade relationer med studieförbunden, har en viktig roll att spela för att möjliggöra detta arbete.

Arbetsledning och lokaler

Beroende på hur omfattande den förstärkta verksamheten blir kan det uppstå behov av att även förstärka arbetsmarknadsförvaltningens arbetsledning samt de lokaler som förvaltningen använder sig av. Utöver arbetsledning behövs även kapacitet för samordning och samplanering med övriga berörda nämnder inom staden, resurser för utveckling och justering av arbetssätt samt för uppföljning och rapportering av resultat.

Om uppdragen kommer att omfatta många deltagare och aktiviteter som förläggs till Welcome House kan det uppstå behov av att utöka tillgången på lokaler. Behovet utreds redan tillsammans med socialnämnden och Intro Stockholm.

Ett mottagande i samverkan med civilsamhället

Civilsamhället spelar en stor roll i mottagandet av flyktingar. Det är därför viktigt att de föreningar som bidrar ges förutsättningar att hjälpa till i den mån som det behövs. Om mottagandet visar sig bli stort kan det också bli aktuellt för till exempel socialnämnden att ingå mer formaliserad samverkan med vissa frivilligorganisationer.

Kommunikation och rådgivning

Inriktningen för stadens kommunikation om flyktingmottagandet är att den hanteras i linjen som förstärkts med en samverkansstruktur mellan fackförvaltningar, stadsdelsförvaltningar och serviceförvaltningens kontaktcenter under samordning av stadsledningskontoret. Fokus kan med fördel läggas på digital kommunikation då målgruppen bedöms kunna ta del av denna på ett fullgott sätt. Behovet av rådgivning via personligt möte, telefon och mejl ska dock inte underskattas då det till exempel finns en risk för en utveckling där individer/familjer inte får det stöd de behöver på grund av att det är oklart vem som ska ansvara för att möta det. Welcome House stadsdelarnas medborgarkontor och kontaktcenter utgör en viktig del i detta arbete, ett arbete som kan komma att behöva förstärkas.

Behovet av översättningar till engelska, ukrainska och ryska kommer att kräva ekonomiska resurser. Vidare behöver stadens nämnder som är aktiva i flyktingmottagandet omhänderta god bemanning av kommunikationsfunktionerna under semestermånaderna.

Kommunikationsarbetet innefattar:

- *Verksamhetsrelaterad kommunikation och rådgivning - extern*
Information till ukrainare (och frivilligkrafter) om vilket stöd man kan få från staden.
- *Verksamhetsnära internkommunikation - intern*
Information till medarbetare som möter ukrainare och frivilliga.

Ekonomiska konsekvenser

De förstärkningar som föreslås kommer att medföra ökade kostnader för respektive verksamhet. Kostnadsersättning från staten ska sökas för insatser och förstärkning som inte ålägger kommunerna utifrån en tillämpning av gällande lagstiftning. Stadens kommer driva denna fråga i samverkan med Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Då det i nuläget inte går att förutsäga hur stort antalet flyktingar från Ukraina de facto kommer att bli går det inte heller att säga exakt hur stora förstärkningarna kommer att behöva vara inom respektive område. En del av de ökade kostnaderna följs enligt stadens budget också av ökad budget i form av prestationstilldelning. Exempel på detta är inskrivna barn och elever i de pedagogiska verksamheterna där budget justeras i slutet på året. Även vuxenutbildning är ett område som finansieras genom prestationsavläsningar i slutet av året.

Stadsledningskontoret bedömer utifrån beskrivning ovan att det finns ett antal verksamheter som behöver utökade anslag redan i detta skede. Dessa är:

Stadsdelsnämnderna, som föreslås få en budgetjustering om totalt 13 mnkr för att anpassa och förstärka öppen verksamhet riktad till målgruppen. Ersättningen kan exempelvis gå till öppen förskola, fritidsverksamhet, medborgarkontor, sommarlovsaktiviteter med mera. Medlen nycklas ut till stadsdelsnämnderna med hjälp av resursfördelningsmodellen för barn-, kultur- och fritid.

Arbetsmarknadsnämnden, som föreslås få en budgetjustering om 4 mnkr för att förstärka befintliga insatser med Welcome House, integrationspakten och jobbmatchning. .

Socialnämnden, som föreslås få en budgetjustering om totalt 5 mnkr i detta skede för förstärkning av intro Stockholm, bostadskansliet med mera.

Utbildningsnämnden föreslås få en budgetjustering om totalt 5 mnkr i detta skede för förstärkning av Start Stockholm och verksamhetens mottagande och hjälp med placering av barn och elever till förskola och skola.

En samlad förstärkning till föreningslivets möjligheter att bidra i situationen föreslås genom en budgetjustering till **socialnämnden, idrottsnämnden och kulturnämnden** om 2 mnkr vardera, totalt 6 mnkr.

Kulturnämnden föreslås även få en förstärkning om 4 mnkr för att, i nära samarbete med arbetsmarknadsnämnden, ta arbetet vidare med studieförbundens språkcirklar och undervisning i svenska.

Stadsledningskontoret ska, tillsammans med berörda förvaltningar, följa verksamheternas kostnader som kan härledas till flyktingmottagandet till följd av händelseutvecklingen i Ukraina och föreslår att nämnderna i samband med stadens kommande större uppföljningsärenden ska kunna ansöka om ytterligare budgetjustering. Om kostnadstäckning behövs även till SHIS utöver ordinarie strukturer ska det också hanteras in stadens större uppföljningsärenden.

Stadsledningskontoret vill understryka vikten av att stadens nämnder även i en ansträngd situation lägger fokus på seriositetskontroll och att motverka välfärdsfusk eller andra

oegentligheter, med hänsyn till mottagandets kvalitet såväl som med respekt för offentligt finansierade tjänster.

Ansvar för lokaler och bostäder

Frågan om boenden samt lokaler är fortsatt väldigt osäker utifrån att såväl volymer som centrala förutsättningar kring stadens roll i frågan fortfarande är under beredning.

Stadsledningskontoret kan konstatera att roll- och ansvarsfördelning utifrån nämnder och bolagsstyrelser ordinarie uppdrag samt utifrån beslut i ärendet Nyanlända och asylsökande i Stockholms stad (156-607/2016) fortsatt gäller och är huvudinriktning vid detta mottagande.

Stadsledningskontoret föreslår att socialnämnden ges bemyndigande att accentuera arbetet i samarbete med SHIS utifrån tidigare ärende samt göra eventuellt nödvändiga avtalsuppdateringar.

Socialnämnden ges utifrån den uppkomna situationen rätt att upprätta nödvändiga avtal med nationell myndighet om akuta boendelösningar där inriktning är full kostnadstäckning från statlig nivå samt att med detta som grund göra nödvändiga inhyrningar.

Beslut om boendelösningar och lokaler kopplade till massflyktingdirektivet kan komma att kräva mycket snabba beslut. Nämnderna får i dessa fall efter samråd med stadsledningskontoret fatta beslut i nämnd som i efterhand anmäls till kommunstyrelsen.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fattar beslut enligt de förslag som lämnas utifrån ovanstående bedömningar och synpunkter.

Magdalena Bosson
Stadsdirektör

Alexandra Göransson
Biträdande stadsdirektör

Stadsrevisionens årsrapport
2021 för
överförmyndarnämnden

13

ÖFF 2022/209

Handläggare

Emma Furtenbach Lundqvist
Tel 508 62929

Till

Överförmyndarnämnden

Stadsrevisionens årsrapport 2021 för överförmyndarnämnden

Yttrande över stadsrevisionens årsrapport 2021

Förslag till beslut

Som yttrande över rapporten hänvisar överförmyndarnämnden till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Håkan Andersson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Stadsrevisionens årsrapport för överförmyndarnämndens verksamhet 2021 omfattar en genomgång av verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi, den interna kontrollen samt bokslut och räkenskaper. Sammantaget bedömer revisorerna att överförmyndarnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Dock påtalas i rapporten att några rekommendationer återstår att genomföra. Dels att säkerställa följsamhet till dataskyddsförordningen samt att korta handläggningstiderna. Utöver rekommendationerna bör nämnden stärka den interna kontrollen genom att kontroller av löneprocessen dokumenteras för att möjliggöra uppföljning av följsamheten till riktlinjer.

Under året har granskning som omfattar nämndens kontroll av ställföreträdare, som anlitas via ett externt företag, genomförts samt av ett urval processer och rutiner inom ekonomiområdet. Dessa granskningar visar på tillräcklig intern kontroll samt att överförmyndarnämnden har en god och likvärdig kontroll av ställföreträdare som är anställda vid externa företag. Verifiering visar att ställföreträdare på Optio även har kontrollerats i den årliga lämplighets-

kontrollen av ställföreträdare. Granskningar har under året genomförts av attesthantering i Agresso, intäktsprocessen, inköpsprocessen, hantering av leveranstörsregister och utbetalningar, löneprocessen samt förtroendekänsliga och ledningsnära poster. Den interna kontrollen bedömdes vara tillräcklig i granskade processer och rutiner.

Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Stadsrevisionens synpunkter och kritik utgör ett bra underlag för förvaltningens fortgående arbete med att utveckla verksamheten och förvaltningen strävar efter att rätta till de brister som kvarstår. En orsak till att det är långa handläggningstider vid anmälan och ansökan om god man och förvaltare är att det råder brist på ställföreträdare till mer krävande ärenden. Ett effektivt verksamhetssystem är väsentligt för att kunna korta handläggningstiden och göra relevanta statistikuttag. Ett införande av förvaltarens enhet är också avgörande för att korta rekryteringsförfarandet.

Förvaltningen har genomfört och planerar flera insatser för att säkerställa att dataskyddsförordningen efterlevs. Informationsklassning genomförs av stadsgemensamma system, ett dataskyddsombud finns med kompetens inom området, registerförteckningen ska utvecklas och dataskyddsombudets årliga rapport upprättades under föregående år där en handlingsplan togs fram.

Ärendets beredning

Överförmyndarnämnden har tagit emot stadsrevisionens årsrapport för nämndens verksamhet under 2021, se *bilaga*. Yttrande från överförmyndarnämnden ska lämnas senast den 30 juni 2022. Ärendet har handlagts inom förvaltningschefens stab i samarbete med berörda enheter.

Årsrapporten med förvaltningens synpunkter

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamheten och ekonomi
- Intern kontroll
- Räkenskaper

Verksamhet och ekonomi

Revisorernas årsrapport:

Nämndens verksamhetsmässiga resultat för 2021 är enligt revisionskontoret delvis förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Nämnden redovisar att den bidrar till att uppfylla ett av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Nämnden bedömer att sex verksamhetsmål har uppfyllts och två redovisas som delvis uppfyllda. Nämnden redovisar att handläggningstiderna för anmälan och ansökan av ställföreträdare är långa. Nämnden bedöms delvis ha vidtagit åtgärder för att möta upp tidigare rekommendationer för att korta handläggningstiderna för rekrytering av god man och förvaltare.

Överförmyndarförvaltningen:

En orsak till att det är långa handläggningstider vid rekrytering av god man och förvaltare är att det råder brist på ställföreträdare till mer krävande ärenden. Förvaltningen har under 2021 genomfört en omfattande rekryteringskampanj för att få fler ideella ställföreträdare vilken delvis varit framgångsrik. Kontakt finns numera med en kommunikationsbyrå för att få hjälp med att ta fram andra möjliga sätt att rekrytera samt att få fler att intressera sig för uppdrag. Förhoppningen är att arbetsmarknadsförvaltningens upphandling av ”förmedling av, och stöd till, ställföreträdare” samt inrättande av en förvaltarenhet ska bidra till kortare handläggningstider för ansökan och anmälan av behov av ställföreträdare. Förvaltningen har under året påbörjat ett samarbete med förvaltarenheten i syfte att kompetensutveckla och stötta i upprättandet och utvecklandet av enheten. En överenskommelse om samverkans former och ansvarsfördelning är på väg att fastställas inom kort. Därutöver kommer införandet av ett digitalt handläggningssystem under hösten bidra till att korta handläggningstiderna på sikt. Slutligen genomför förvaltningen löpande genomgångar av handlägningsprocessen för att utveckla rutiner, ta bort onödiga moment och höja handläggarnas kompetens.

Räkenskaper

Revisorernas årsrapport:

Nämndens räkenskaper bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed. Inga rekommendationer gavs men dock noterades i granskningen av bokslut att det inte finns någon rutin för att upprätta inventarieförteckning för korttidsinventarier. De kontroller som framgår av stadens riktlinjer

gällande löneprocessen, uppges genomföras till stora delar, men kontroller dokumenteras inte vilket försvårar uppföljningen.

Överförmyndarförvaltningen:

I syfte att stärka den interna kontrollen bör genomförda kontroller av löneprocessen dokumenteras för att möjliggöra uppföljning av följsamheten till riktlinjer. Förvaltningen ska under året säkerställa att dokumentation av kontrollerna görs samt ta fram en rutin för att upprätta inventarieförteckning för korttidsinventarier.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Revisorernas årsrapport:

Nämnden har delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Den väsentligaste rekommendationen som enligt revisionskontoret återstår att genomföra är att säkerställa regelefterlevnaden till dataskyddsförordningen samt att korta handläggningstiderna.

Överförmyndarförvaltningen:

För att säkerställa regelefterlevnaden till dataskyddsförordningen har förvaltningen hittills genomfört en informationssäkerhetsklassning och är nu också ansluten till Draftit. Förvaltningen har ett dataskyddsombud som har kompetens inom området. En årsrapport gällande dataskydd togs fram under hösten 2021 där ett antal förbättringsområden identifierades. Upphandlingen av nytt ärendehanteringssystem är nu klar och ett införandeprojekt startar från och med april 2022. Det nya systemet ska tas i bruk under hösten och kommer leda till att effektivisera handläggningen, säkerställa en digital och därmed säkrare hantering av inkommande dokument och på sikt korta handläggningstiderna.

Bilaga

Årsrapport 2021 för överförmyndarnämnden. Rapport nr 17/2022 från stadsrevisionen

Årsrapport 2021

Överförmyndarnämnden

Rapport från
stadsrevisionen
Nr 17, 2022

Dnr: RVK 2022/18

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt kommunfullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna, lekmannarevisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som revisionsrapporter.

All rapportering finns på stadsrevisionens hemsida, start.stockholm/revision. Rapporterna kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Till

Överförmyndarnämnden

Årsrapport 2021

På Revisorerna i revisorsgrupp 3 har avslutat revisionen av överförmyndarnämndens verksamhet under 2021.

Revisorerna bedömer att överförmyndarnämndens verksamhetsmässiga resultat delvis är förenligt med kommunfullmäktiges mål. Två av tre inriktningsmål uppfylls delvis, målen ”En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla” och ”En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden”.

Vi hänvisar i övrigt till bifogad rapport som revisorerna behandlade den 24 mars 2022. Rapporten överlämnas till överförmyndarnämnden för yttrande senast den 30 juni 2022.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 3.

Bosse Ringholm
Ordförande

Åsa Hjortsberg Sandgren
Sekreterare

Sammanfattning

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar.

Verksamhet och ekonomi

Överförmyndarnämnden bedöms från ekonomisk synpunkt ha bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt. Vidare bedöms nämnden delvis ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden redovisar att den bidrar till att uppfylla ett av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Målen ”En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla” och ”En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden” bedöms uppnås delvis.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på om resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt om lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner. Nämnden har under året fortsatt arbetet med att utveckla den interna kontrollen.

Under året har revisionskontoret genomfört granskningar som omfattat nämndens kontroll av de ställföreträdare som anlitas via ett externt företag samt av ett urval processer och rutiner inom ekonomiområdet. Dessa granskningar visar på tillräcklig intern kontroll.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer i föregående års granskningar. De väsentligaste

rekommendationerna som återstår att genomföra är att säkerställa följsamhet till dataskyddsförordningen samt att korta handläggningstiderna i vissa processer.

Innehåll

1	Årets granskning	1
2	Verksamhet och ekonomi	2
2.1	Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.2	Ekonomiskt resultat	4
2.2.1	<i>Driftverksamhet</i>	4
3	Intern kontroll.....	5
4	Räkenskaper.....	7
5	Uppföljning av tidigare års granskning	7
	Bilaga 1 – Årets granskning	8
	Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer	11
	Bilaga 3 – Bedömningskriterier	13

1 Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhet och ekonomi
- Intern kontroll
- Räkenskaper

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnden är tillräcklig.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen samt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 3.

I rapporten redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionsårets granskningar. De granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i bilaga 1.

En uppföljning av i vilken utsträckning nämnden åtgärdat rekommendationer i tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 2.

Revisorerna träffade våren 2021 representanter för nämnden i samband med genomgång av 2020 års granskning och avstämning inför 2021.

Granskningsledare har varit Mari Önnvall vid revisionskontoret och Carl-Magnus Stenehav vid PwC.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2 Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt om nämnden följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare redovisas om nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Överförmyndarnämnden bedöms delvis ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundar sig på granskning av nämndens redovisning och på de granskningar som genomförts under året.

Nämnden har avrapporterat resultat av beslutade mål. Redovisningen ger rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse.

Det finns svårigheter att ta fram relevant statistik ur befintliga data-system. Nämndens bedömning av måluppfyllelse grundas därför delvis på manuellt framtagna uppgifter och stickprov.

Nämndens verksamhetsmässiga resultat för 2021 är delvis förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Nämnden redovisar att den bidrar till att uppfylla ett av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Av fullmäktiges tolv verksamhetsmål omfattas nämnden av åtta. Nämnden bedömer att sex verksamhetsmål har uppfyllts och två redovisas som delvis uppfyllda.

Nämnden redogör i huvudsak för sin kärnverksamhet under inriktningsmålet ”En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla”, som i år redovisas delvis uppnått. Bedömningen grundar sig i att två av fyra underliggande verksamhetsmål uppnås delvis. Redovisningen av de egna nämndmålen visar att fem av sju uppnås, vilket är detsamma som föregående år.

Verksamhetsmålet ”I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet”, bedöms delvis uppnått. Jämfört med föregående år är utfallet detsamma men grunderna för målbedömningen är delvis förändrade. Nämnden redovisar att handläggningstiderna inom vissa processer är fortsatt långa vilket i år till stor del beror på att införandet av nytt verksamhetssystem, Esset, stoppades under året. Ett effektivt verksamhetssystem redovisas som väsentligt för att

kunna korta handläggningstiden och göra relevanta statistikuttag. Det beskrivs också i de granskningar som genomfördes av processerna rekrytering samt anmälan och ansökan om ställföreträdarskap under 2019 respektive 2020. Nämnden har därför avsatt resurser för att genomföra en egen upphandling av verksamhetssystem och har under året tagit fram ett förfrågningsunderlag med kravspecifikation.

Andra orsaker till långa handläggningstider är att ärendena är komplexa och att kompletteringar måste begäras in. I vissa ärenden finns också svårigheter att rekrytera tillräckligt kvalificerade ställföreträdare. I några fall anlitas ett företag som tillhandahåller denna tjänst. Under året har stadens arbete med att inrätta en förvaltarenhet på arbetsmarknadsförvaltningen i syfte att kunna erbjuda kvalificerade ställföreträdare, dels genom upphandling och dels i egen regi, fortskridit.

Vidare har nämnden under året genomfört kompetenshöjande insatser med syfte att bredda kompetensen för att därmed handläggarna ska kunna hantera fler slags ärenden, något som redovisas påverkat handläggningstiden positivt. Andra åtgärder har handlat om fortsatt översyn av processer, att genom internkontrollarbetet identifiera förbättrings- och effektiviseringsområden samt genomföra rekryteringskampanjer.

Verksamhetsmålet ”I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande” redovisas delvis uppnått. Bedömningen grundar sig bland annat på att fysiska utbildningar för ställföreträdare inte har kunnat genomföras i den omfattning som planerats, på grund av pandemin. Digitala utbildningar som behandlar hur en förteckning och årsredovisning ska göras har erbjudits liksom en film om vad uppdraget innebär samt ett webbttest för blivande ställföreträdare.

Inriktningsmålet ”En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden” redovisas delvis uppnått. Det redovisas främst bero på att nämndmålen, som samtliga berör effektiviseringar genom digitalisering, inte nås på grund av det försenade arbetet med införande av nytt verksamhetssystem.

Revisionskontorets granskning visar att det finns grund för nämndens målbedömning.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för kommunernas överförmyndarverksamhet och ska inspektera verksamheten. Vid inspektionen ska Länsstyrelsen granska om överförmyndarens

handläggning följer reglerna i föräldrabalken, förmynderskapsordningen och även i övrigt sker på ett rättssäkert och lämpligt sätt. Länsstyrelsen genomförde en tillsyn i november 2020, med fokus på handläggningstid inom de olika processerna och dokumenterade åtgärder. Inom samtliga områden lämnas kritik om långa handläggningstider och i vissa fall bristande dokumentation av åtgärder. Det har de senaste åren dock skett en avsevärd minskning av antalet årsräkningar med lång handläggningstid.

2.2 Ekonomiskt resultat

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

2.2.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2021:

Driftverksamhet (mkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Avvikelse 2021, %	Budget-avvikelse 2020, %
Kostnader	72,9	76,2	- 3,3	4,5 %	4,3 %
Intäkter	0,0	3,9	3,9	-	-
Verksamhetens nettokostnader	72,9	72,3	0,6	0,8 %	0,3 %

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall avviker med 0,6 mnkr i förhållande till budgeten. Revisionskontoret konstaterar att kommunfullmäktiges mål om budgetföljsamhet har uppnåtts. Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Nämndens kostnader utgörs huvudsakligen av personal- och arvodeskostnader.

Kostnader för arvoden ska inte påverka nämndens löpande verksamhet. Därför finns medel reserverade i stadens centrala medelsreserv i de fall kostnaderna för arvoden överstiger budget. För arvodeskostnaderna avseende ensamkommande barn redovisas ett överskott om 0,3 mnkr (efter budgetjustering). För ställföreträdare till övriga huvudmän redovisas ett utfall i enlighet med budget.

När det gäller förvaltningens gemensamma administration redovisas ett överskott om 0,3 mnkr.

3 Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas granskningen av nämndens interna kontroll. Av granskningen framgår bland annat i vilken utsträckning den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Vidare om det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak har varit tillräcklig.

Arbetet med den interna kontrollen har fortsatt utvecklas och är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Nämnden har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga samt oavsiktliga fel. Det finns riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.

Nämnden genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Nämnden har i sin internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Riskanalys för år 2020 omfattade inte några risker rörande införandet av nytt verksamhetssystem. I 2021 års riskanalys har nämnden bland annat identifierat risker som att handläggningstiden kan öka under införandet av det nya systemet och problem med IT-integrationen. Systematiska och fortlöpande kontroller har genomförts och dokumenterats enligt den interna kontrollplanen. I de fall avvikelser har påträffats har åtgärder vidtagits eller planerats att vidtas. Nämnden har under året arbetat med att utveckla innehållet i de stickprovskontroller som genomförs för att fånga så många moment som möjligt i samma stickprov samt hitta underlag för förbättringsområden.

Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Rapporteringen ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi. Den ekonomiska uppföljningen sker i samband med månads- och tertialrapporter. Uppföljning av verksamheten sker i huvudsak i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelser.

Nämnden har system och rutiner för uppföljning av verksamhet som uppdragits åt annan att utföra. Under året har en granskning genomförts av att nämnden genomför en god och likvärdig kontroll av de

ställföreträdare som anlitas via ett externt företag, vilket nämnden bedöms göra.

Granskningar har under året genomförts av attesthantering i Agresso, intäktsprocessen, inköpsprocessen, hantering av leverantörsregister och utbetalningar, löneprocessen samt förtroendekänsliga och ledningsnära poster. Den interna kontrollen bedömdes vara tillräcklig i granskade processer/rutiner.

4 Räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens räkenskaper är rättvisande, upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följer god redovisningssed. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på övriga granskningar som genomförts under året.

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.

Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vidare vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed. Dock noteras det i granskningen av bokslut att det inte finns någon rutin för att upprätta inventarieförteckning för korttidsinventarier.

5 Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionen gör årligen uppföljningar för att bedöma om nämnden har vidtagit åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer. Rekommendationer som följts upp under 2021 redovisas i bilaga 2.

Uppföljning visar att nämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. De väsentligaste rekommendationerna som återstår att genomföra är att säkerställa följsamhet till dataskyddsförordningen samt att korta handläggningstiderna.

Bilaga 1 – Årets granskning

Granskningar under perioden april 2021 - mars 2022

Kontroller vid köp av förmedlingstjänster avseende ställföreträdare

Granskning har genomförts i syfte till att bedöma om överförmyndarnämnden genomför en god och likvärdig kontroll av ställföreträdare som är anställda vid externa företag. Stickprovskontroll har gjorts av förvaltningens kontroll av de underlag (årsräkning och sluträkning) som har lämnats in till överförmyndaren. Därtill har verifiering skett av att överförmyndaren kontrollerar ställföreträdarnas lämplighet enligt Länsstyrelsens nationella riktlinjer.

Revisionskontorets bedömning är att överförmyndarnämnden har en god och likvärdig kontroll av ställföreträdare som är anställda vid externa företag.

Granskningen visar att inom överförmyndaren görs granskning av underlag från dessa ställföreträdare av en och samma handläggare på överförmyndaren. Främsta orsaken är att arvoderingen till ställföreträdarna på det externa företaget Optio hanteras annorlunda än för övriga, ideella ställföreträdare. I övrigt sker kontroll och hantering av underlagen på samma sätt som för övriga ställföreträdare. Genom stickprovskontrollen kan vi konstatera att kontroll av årsräkning/sluträkning sker enligt överförmyndarens rutin. Rutinen bygger på länsstyrelsens nationella riktlinjer för överförmyndare, förordnande ställföreträdares redovisning.

Överförmyndaren gör årligen kontroller av alla aktiva ställföreträdare. Dels tas en fil ut över alla ställföreträdare som skickas till polismyndigheten för kontroll i belastningsregistret och dels görs kontroll hos Kronofogden. Kontroll av ställföreträdares lämplighet sker även vid nya förordnanden. Detta gäller även ställföreträdare som är anställda av företaget Optio. Verifiering visar att ställföreträdarna på Optio har kontrollerats under 2021.

Attesthantering i Agresso

En granskning har genomförts avseende hantering av attesträtter i Agresso. Den interna kontrollen i granskad rutin bedöms som tillräcklig.

Granskningen visar att det finns en aktuell och undertecknad attestförteckning och den överensstämmer med registrerade attesträtter i Agresso. Det finns även ett attestkort för förvaltningschefen.

Intäktsprocessen

En granskning har genomförts av den interna kontrollen i intäktsprocessen avseende försäljning av verksamhet (internfakturerings). Den interna kontrollen i granskad process bedöms som tillräcklig.

Granskningen visar att fakturering har skett vid rätt tidpunkt, stämmer överens med avtalade villkor, uppfyller kraven enligt god redovisningssed och stadens regler, har betalats, är redovisad i rätt period samt rätt konterade. Vidare visar granskningen att det av nämndens delegationsordning framgår vem som är behörig att besluta om makulering och att makulering av fakturor har skett i enlighet med stadens regler.

Inköpsprocessen

En granskning har genomförts avseende inköpsprocessen med fokus på köp av reparationer och underhåll, städverksamhet samt programvaror/licenser). Den interna kontrollen i granskad process bedöms som tillräcklig.

Granskningen visar att transaktionerna i allt väsentligt är korrekt hanterade avseende prestation, bokföringsunderlag, betalning samt kontering.

I granskningen finns inget som tyder på avsteg från LOU eller stadens regler avseende inköp.

Hantering av leverantörsregister och utbetalningar

En granskning har genomförts avseende hantering av leverantörsregister och leverantörsutbetalningar.

Granskningen har genomförts samlat för staden och ansvaret för granskad process ligger i huvudsak hos stadsledningskontoret och serviceförvaltningen.

Genomförd granskning har inte föranlett några särskilda iakttagelser avseende nämnden.

Löneprocessen

En granskning har genomförts av löneprocessen. Den interna kontrollen i granskad process bedöms som tillräcklig.

De kontroller som framgår av stadens riktlinjer uppges genomföras till stora delar, men alla kontroller dokumenteras inte. Det försvårar uppföljningen. I syfte att stärka den interna kontrollen bör genomförda kontroller dokumenteras för att möjliggöra uppföljning av följsamheten till riktlinjerna.

Genomförd granskning visar dock inga väsentliga avvikelser och därför ges inga rekommendationer.

Förtroendekänsliga och ledningsnära poster

En granskning har genomförts avseende förtroendekänsliga och ledningsnära poster med fokus på resor och konferenser, utbildning samt representation. Den interna kontrollen i granskad process bedöms som tillräcklig.

Stickprov visar att transaktionerna har kunnat verifieras utan anmärkning avseende kontering, syfte och deltagarlista. För ett stickprov har felaktigt momsavdrag gjorts och vid en aktivitet har attestant deltagit. Enligt förvaltningens rutin sker dock attest av överordnad i efterhand.

Inriktning och omfattning bedöms som rimlig.

Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

Årlig och fördjupad granskning

Års-rapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
ÅR 2019	Rekrytering av god man och förvaltare Nämnden rekommenderas att vidta åtgärder för att korta handläggningstiderna samt att säkerställa att handläggningen i ärenden inte avstannar utan drivs framåt.		X		Nämnden har under året fortsatt det påbörjade utvecklingsarbetet från föregående år. Det har främst skett genom att utveckla kontrollaktiviteter för att identifiera de ärenden där det finns risk att handläggningen avstannar eller fördröjs. Under året har tre handläggare dedikerats till att följa upp de äldsta ärendena. Det är även genomfört ett arbete med att förbättra underlagen som lämnas till rekryteringsgruppen. I ärenden där det varit svårt att hitta en passande ställföreträdare ses underlaget över igen. Då handläggningstiderna fortfarande är för långa kvarstår rekommendationen.
ÅR 2020	Handläggningstider vid anmälan och ansökan av ställföreträdare Nämnden rekommenderas att se över sina rutiner för handläggning för att korta ner handläggningstiderna samt följa upp tiderna för handläggning genom uttag ur systemet. Genom att följa upp delprocesserna kan handläggningstiderna effektiviseras		X		Nämnden redovisar att det i dagsläget finns svårigheter att med hjälp av befintliga datasystem ta fram statistik över handläggningstider för de olika ärendetyperna. Det innebär att bedömningen till del bygger på iakttagelser som att postfacken med inkommande ärenden är tomma. I internkontrollplanen har ett antal risksituationer som kan innebära fördröjning identifierats exempelvis att komplettering begärts eller byte av ställföreträdare där underlag behövs. Vidare genomförs stickprov inom processen handläggning av tillsynsärenden. Resultatet av stickproven återförs till närmsta chef för både individuell återkoppling till handläggaren och som underlag i förbättringsarbetet. Då handläggningstiderna fortfarande är för långa och ännu inte kan verifieras genom statistikuttag från datasystem kvarstår rekommendationen.

Revisionsprojekt

Revisions- projekt	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
Nr 5/2020	Implementering av dataskyddsförordningen Nämnden rekommenderas att utveckla sin styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen. Vidare rekommenderas nämnden att informationsklassa sina informationstillgångar samt regelbundet och systematiskt inventera sina personuppgiftsbehandlingar. Rekommendationerna kvarstår.		X		Den del av rekommendationen som avser att informations- klassa nämndens informationstillgångar kvarstod sedan 2020. Nämnden beskriver att systemen är klassade men att det återstår ett arbete med att informationsklassa innehållet. Vidare redovisas att det saknas rutiner för konsekvensbedömningar och att samtliga behandlingar behöver inventeras i syfte att avgöra om och i så fall vilka behandlingar som måste konsekvensbedömas.

Bilaga 3 – Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Analysen i rapporten är underlag till revisorernas slutliga bedömning av revisionsobjektens ansvarstagande. Revisorerna kan

1. tillstyrka att ansvarsfrihet beviljas,
2. rikta anmärkning,
3. avstyrka att ansvarsfrihet beviljas.

Detta redovisas i revisionsobjektets revisionsberättelse.

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömning:

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i allt väsentligt tillfredsställande, delvis tillfredsställande eller inte tillfredsställande.

I allt väsentligt tillfredsställande

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.

Delvis tillfredsställande	Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillfredsställande	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.
- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga/oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Nämnden har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i huvudsak tillräcklig, delvis tillräcklig eller inte tillräcklig.

I huvudsak tillräcklig	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.
Delvis tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Räkenskaper

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning, delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.
- Räkenskaper är upprättade enligt lagstiftning och god redovisningssed.

Bedömning

Bedömningen är antingen rättvisande eller inte rättvisande.

Rättvisande	Bedömningsmålen är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer ska åtgärdas.
Inte rättvisande	Väsentliga brister finns som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.